

خونچه‌ی

گولستان

نوسینی

د.خاکی

چاپی یه‌که‌م

۲۰۲۱

خونچہی گولستان

نوسینی

خاکی

2021

بهناوی خودای گورهو میهره بان

به ناوی خودای گه وره و میهره بان

- ناوی کتیب : خونچهی گوئستان

- نووسهر: د. خاکی

- چاپ: چاپی یه که م

- چاپخانه : ناوندی سارا

- تیراژ: 500 دانه

- سان: 2021

- دیزاینی کتیب: م . نگین همه خان

- ژمارهی سپاردن : له به ریوه به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتییه کان ژمارهی سپاردنی

(1935) ی سائی 2021 ی پیدراوه .

ماهی له چاپدانه وهی نهم به ره همه پاریزراوه ته نها بو نووسهر

ناوهرۆک

لاپه‌ره	بایه‌ت
4	ناوهرۆک
10	پیشه‌که‌شه
11	برینی دهم
12	پیشه‌کی نوسه‌ر
15	کورته‌یه‌ک ده‌رباره‌ی ژبانی خاکی
18	په‌یامه‌ رۆحیه‌کان
20	بیر خستنه‌وه‌یه‌ک
22	خۆشه‌ویستی لای خاکی
26	پشوی گوئستان
27	خونچه‌ی گوئستان
28	گروگانی خونچه‌ی گوئستان
30	وه‌حشه‌ت

- 32 ..... خوشم نهویت
- 33 ..... بههاری دیرهوخت
- 35 ..... سینهری تو.
- 38 ..... گوئستانی دل.
- 39 ..... هاواری رۆح.
- 41 ..... نازیز وهک شهمان.
- 42 ..... لهگه‌ل هه‌ورا
- 43 ..... من بونی تووم لیدیت.
- 44 ..... بو شه‌هیدیکی سوتاو.
- 46 ..... مه‌له‌کوئی نه‌وین.
- 47 ..... من کیم
- 48 ..... چرپه‌ی عشق.
- 52 ..... تۆش خوات له‌گه‌ل
- 57 ..... هه‌رتۆ جوانی.
- 58 ..... زیندانی عشق

- 59 ..... ھەناسەى عشق
- 54 ..... نازىزەكەم
- 61 ..... ھەر خۆت برۆ
- 65 ..... تريفەى عشق
- 66 ..... شەوى شكۆدار
- 68 ..... كاتىك باوك نەگرى
- 69 ..... شەونمى مەرگ
- 70 ..... شەرى رۆح و جەستە
- 72 ..... بەھەشتى من
- 73 ..... نىشتمان چەمكىك گەورەتر نە پارچە زەويەك
- 76 ..... مەلودى گول
- 79 ..... ووچانى رۆح
- 80 ..... جەژنى سىپى
- 82 ..... وەرە رۆحەم داگىرسىنە
- 84 ..... ھەناسەى گول

86 ..... مانگى نور.

88 ..... كۆچى گەنجان.

91 ..... نايان پەيكەرى مەرگى پىرۆز.

94 ..... ماچى باران.

96 ..... تنۆكى وەفا.

100 ..... ئەنزال زامى رۇح و ھاوارىكى ھەمىشەيى.

101 ..... بۇنى ھەناسەت.

102 ..... ووتىم ئەم شەو.

104 ..... ھەناسەى دىن.

106 ..... ئەسرىنەكان مەپۆن.

107 ..... عەرەفە يان كىيوى رحەمت.

108 ..... ھەوارى قەدر.

110 ..... پايزى تەمەن.

112 ..... ھەناسەى عشقى بەھەشتى.

113 ..... ھەناسەى تۇ.

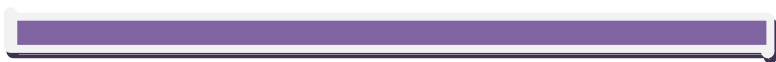

- 115 ..... مانگى من ناوا نايىت.
- 116 ..... من لەچەشنى مانگم.
- 117 ..... سەحەرى عشق.
- 118 ..... خۆشەويستى وەك باران وايە .....
- 119 ..... شەمال ئامان.
- 121 ..... رۆژى عشق.
- 124 ..... شىنى ئىرگىز.
- 128 ..... دلى شىتەم.
- 129 ..... ئەي زەمەن.
- 130 ..... تۆ بيارى.
- 132 ..... تىرپەي دىل.
- 133 ..... بۆ شەمالى نەسىمى دىل.
- 134 ..... تۆ بۆنى خاكت لىندىت.
- 135 ..... نەسىمى دىل.
- 138 ..... شەمال وەرە.

- 139 ..... سەمەي دېرىك.
- 141 ..... ھاۋارى تۆ
- 143 ..... بەھارى دلان.
- 145 ..... خونچەى نور.
- 146 ..... پەريە سپيەكان.
- 147 ..... رايە ئەي خەم.
- 150 ..... ھۆ گيانەكەم.
- 151 ..... بەروالەت كەرامەت و شكۆمەندى ناپيوريت.
- 156 ..... بېرىزى بە پېرۋىزىەكان و ھە ئويستەيەك.
- 159 ..... ۋەختامە مېسك.
- 161 ..... ئىستا بزائىن لەرووى رۇچيەۋە لەكوئىداين.
- 163 ..... سلاۋ لەنىرگىز.
- 164 ..... ۋوتەي كۆتايى

پيشكەشە

✓ بەرۆخى پاكى ئەو خۆشەويستەى ھەمىشە ئىلھامى عشق و مەجەبەتى ئى

و ەردەگم و نورى چاوەکانم

✓ بەو مەرۆقانى عاشقى راستەقینەن و دواى ئارەزەکانیان نەكەوتون

✓ بەو مەرۆقانى بەھای مەرۆقاىەتى ئەناخياندا ريشەى داکوتاوە شکۆمەندانە

نەرواننە مەرۆق

✓ بەو مەرۆقانى سەرتاپايان خۆشەويستىە ھەورى ئەندىشەيان تەنھا بارانى

خۆشەويستى ئى دەبارىت

✓ بەومەرۆقانى رىق و كىنەيان ولاناوہ دليان ئە ژەنگ و ژارى ئەم دەردە پاڪ

کردووہ و ھەمووشتيكيان خوش دەويت.

✓ بەو مەرۆقە جوانانەى ئامانجى گەورەيان خزمەتکردنە بەمەرۆقاىەتى و ئاوەدانى

و ژيانسازى

برینی دلم.....

وانه زانی زامه کانم ساریژ بووه

که نایبیسیت چۆرهی خوینتم

ده سهیری سیه ره کهم که

چۆن له ت له ت که وتۆته شوینتم

پيشەكى.....

سەرەتا بەناوى ئافرىئەرى ئاسمانەكان و زەوى و سەرچاۋەى سۆزۈ مېھرەبانى، ۋە دروود و مېھرو بارانى مەحبەت و ئەۋىن و رەھمەت بىبارىتە سەرگىيانى پاك و پىرۋى پەيامبەرى خۇشەويست و مامۇستاي عشق و ئەۋىن و ۋەفاۋ راستگۆيى و خاۋەنى بەھا بالا كانى مەۋق بوون و پىۋەرى جوانىەكان، ۋە بۇ گىيانى عاشقان و دۇستانى تارۋى پەسلان.

سوپاسى شايستە بە زاتى پەرۋەردگار كە ۋوشە ناتوانى بىنووسى و زمان ناتوانى دەربېرى، سوپاسىك ھەتقولاي دل و يەكەيەكەى خانەكانى جەستەمە، خودايە سوپاست دەكەم بۇ ھەموو نىعمەتەكانت كە ئامارناكرىن، خودايە سوپاست دەكەم بۇ ئەۋى تەمەنت پىندام تا سۆز و عشقە ۋەنەۋشەيىكەم بنوسمەۋە بىكەمە ملوانەكەۋ بىكەمە مى عاشقانى پەيامبەرى ئەزىزم، سوپاست ئەكەم ئەى پەرۋەردگارم كە زمانت پاراۋكردم تا بەزمانى ناسك و تىكل بە ئەسرىنى چاۋەكانم سۆزۈ خۇشەويستى ناخم بىخەمەسر دووتويى ئەم پەرانە و پىشكەشى كەم بە خۇشەويستانم، بەۋ ھىۋايەى ئەۋ ساتانەى ئەم دنيا فانيەم جىھىشتوۋە ۋ ئەزىر خاكا مەنزىم گرتوۋە ۋ كەس ناوم نابات و كەس سەردانم ناكات و ئەبىر چومەتەۋە ئەۋ كاتە ئەم پەرتووكەى كە سەراپا خۇشەويستىە بۇ خۇشەويست و نورى چاۋەكانم بىتتە شويىنەۋارى (ئائارى) خىر و بەندەيەكى پاك تە كاتى خويىندەۋەى ئەم ۋوشە نارىك و ناشايستەۋ شىتتەنەيەدا

دوعايەكى خيىر و يادىكى چاكامان بكات و وهك دئۆپە بارانى رەحمەت لە گۆرا
رامچلەكيني و ئيوى ووشكى پى تەرکەم.

خودايە من شاعير نەبووم و زانستی هۆنراوه و پەخشان و رەوانبىژيم نەخويندبوو،
زانستی ژيان و زيندهگى و چۆنيهتى ژيانى خانهو زيندهوهرزانم خويندوه، وهلى
بهزمانى دل و به عشقهوه سهيرى مخلوقات و ئافرىنراوهكانتم كردوه، بهبايهخوه
سهيرى ژيان و ژينگەم كردوه و هيچ كات ئافرىنراويكى تۆم بهسوكى و بيبايەخ سهير
نەكردوه، هيچ كات ميرويهك يان گوئيىك يان پهروانهيهك تهنانەت ميشتيىك م
بببايهخانه سهير نەكردوه وام زانيوه لهزمانى تيدهگەم و لهكاتى تهنگانەدا هەرچەند
توانيببتم چووم بە دەم هاواريهوه و تايپم كراييت رزگارم كردوه، مندال و
خويندكارهكانيشم بەم ريگهيه ناشاكردوه، خودايە من لەم قولاي هەست و سۆزهوه كه
تۆ پيىت بەخشيوم دەستم داوته پينووسهكەم و ووشەسازى دەكەم و تىكه ئى سۆز و
ئەشكى چاوهكانى ئەكەم و تابلۆى بیدەنگى خامۆشى ئى دروست دەكەم، ئەى خودای
گهوره و ميهرهبان تۆش ئەم كارەم ليوەرگهرو جوانى بکه لهلاى بەندهكانت و بیکه
مايهى خيىرى دنياو قيامەت بۆ من و خوينهراى، ئاواتهخووزم ووشهكانم ببیتە مايهى
چيىزى رۆحى و ئاسودهيى دهروونى بداته ئەوانەى به عشقهوه ئەى خوينهوه لهو
نيوهندهدا منيش لهياد ناکەن و بهنزايهكى نيرگزی بهسەرم دەكەنهوه.

ئەزىزانى من ئەم پەرتووكە كۆمە ئە ھۆنراوہ و پەخشانى عىرفانى ئەخۇدەگىت كە
بەخۇشەويستى شىخ و عارفى گەورە (شىخى سەدى شىرازى) ناوم ناوہ خونچەى
گولستان وەك ئەدەبىك بۆ شاكارە جوانەكەى گولستان من ئەم كارەى خۆم بە
خونچەيەك ئەو گولستانە جوانەى شىخ ناوزەندكردوہ بەو ھىوايە شايستەى ئەوہبىت
وہ بەرىرتان چىژو بۆنى گولستانى لىبكەن.

د.خاى 2021

24 گەلاوئى 2721

كورتەيەك دەريارەى ژيانى خاكى.....

خاكى ناوى عبدالله ئەحمد حمە يە و ئە ناوەرەستى سائى حەقتاكان ئە بەروارى 1974 ئە شارۆچكەى پىنجوين ئە گوندە گوڭستانكەى ھەلەلەناوا ئە ناو بىنەمالەيەكى كەشاوهرز و و فەلاح و ئاين پەرورە و نىشتمان پەرورە چاوى بەدنيا ھەلەيناوہ وە ئەبەر پابەند بوونى باوكى بە ئاينەوہ نازناوى سۆفى ئەحمدى لىنراوہ و بە ئەحمدى ھەپشەدەئى ناسراوہ، وە تائىستاش كانى و كاريژى ئەوسەرەدەمە ئە رۆژ ھەلاتى كوردستان ئەگوندى رەشەئى بە كانىكەى ھەپشەدەئى ناسراوہ و وە بەو ناوہوہ ماوہتەوہ.

خاكى ئە ناو جەرگەى نىسكۆو نەھامەتيەكان و داگرتن و پاگواستنى گوندەكان و كۆكردنەوہيان ئە ئۆردوگا زۆرەملىكاندا كە ئەلايەن رېژىمى پىشوى بەعسەوہ ئەنجامدرا، دەستى كردوہ بە خويندن و قۇناغەكانى خويندى ھەر سائە و ئەناوچەيەك تەواوكردوہ پاشان خويندى ناوہندى و دواناوہنىشى ئەگەل كۆچ كردن و مال گواستنەوہ مال بەكۆلى ئە قوتابخانەكانى شارى سلیمانى تەواوكردوہ و پاشان ئە سەرەتاي ئەوہدەكاندا ئە زانكۆى صلاح الدين ئە ھەولير ئە كۆليجى زانست بەشى ژيان زانى (Biology) وەردەگيريت بەكەم دەرامەتى و ھەژارى ديرژەى بە خويندن داوہ و بەپلەكى باش ئەدەيەكەمەكانى بەشەكەى برونامەى

بەكالىۆرىۆسى بەدەست ھېناو، پاشان دوای چەندىن ھەوتى يەك لەدوای يەك و بەشدارى کردن لەتاقیکردنەوہ بو خويندنى ماستەر لەزانکۆکانى ھەرىم و دەرەوہى ھەرىم کۆلى نەداوہ و لەمپەرە جۆربەجۆرەکان و نادادگەرەکان ساردى نەکردۆتەوہ و دواجار لە زانکۆى صلاح الدين لە ھەولير وەرگرەدەگيريت و بروانامەى ماستەر بەدەست دەھينيت لەسالى 2007، پاشان شان بەشانى وانەوتنەوہ لە زانکۆ و پەيمانگاگان دەست بەخويندنى دکتۆرا دەکات و لەزانکۆى دەھۆک وەرەدەگيريت و بەھاوکارى زانکۆى مالايە ي ماليزى بروانامەى دکتۆرا لە بوارى ورديلەزانى و مەشەخۆرزانيا بەدەستدینيت لەسالى 2013 و بەردەوام لەھەوتى نەجامدانى تويژينەوہدادەبیت و زیاتر لە 30 تويژينەوہى زانستى لە گۆقارە زانستى و ئەکادىکيەکانى ناوہو دەرەوہى کوردستان بلاوکردۆتەوہ و بەشدارى دەیان کۆنفرانسى زانستى نيوخۆى و نيوودەولەتى کردوہ وە تانیستا بەردەوامە لە وانەوتنەو کارى تويژينەو کارى ئەکادىمى و نوسين گەشەپيدانى مرۆيى. ھەر لەسەرەتای گەنجیەوہ ھەزى لەنوسينى شیعرو پەخشان بووہ و چالاکانە لە ناھەنگ و بۆنەکانى قوتابخانەکاندا شیعرو پەخشانى دەخۆندەوہ و سەرەتای دەستکردن بەنوسينى شیعرو پەخشان لای خاکی ئەگەرپتەوہ بو ناوہراستى نەوہدەکان و تەمەنى زانکۆيى.

خاکی ئەم نازناوێ بۆخۆی هەلبژاردووە وەک ئاماژەیەک بۆ دروست بوونمان لەخاک و گەرانەوهشمان بۆ باوێشی ئەم خاکە وە نووسینەکانیشی زیاتر عیرفانی و پۆحین تا وەک جەستەو روح ژیان دروستبکەن پێکەووە. ئەم پەخشانەشدا ئاماژە بەووەکراوە بۆ خاکی بووتە نازناوی:

بۆ نازناوی خاکیم هەلبژاردووە.....

کەسەیری پەنجەکانم ئەکەم مشتێ خۆڵ و کەسەیری خاکیش ئەکەم عشقی زۆر، بزەى خاک بۆ باران هەروەک منداڵیمانە بۆیاری، جریوێ پاساریەکانیش ساتەوختی پێکەنینمانە ، لەروخسارمانا بزەو جارجاریش گرژی ، هەر دیمەنەکەى خاکە، ساتێ بەهار و دواتر سەمای گەلاوهریووەکان، هەندى بێ بەزەیی و خۆ وێست هەندى پرمیهر و بەخشنده، هەنێ روخسار گەش و دل سپی، هەندى تر خۆش گوفتارو بەد کردار، هەموو ئەمانە هەر جۆرە جیاوازهکانى خاکە، ئەوەتا سەووزەلانى و بەهەشت ناسایە هەندى شوین و لەولاشەووە روتەلانى و بێ بەرەم، هەندى خاک بەردەلان و هەندى تر گۆماووە هەندى درکەلان و هەندى تر گولستانە دواتری هەمووی نشتمانە.

په یامه رۆحیه کان.....

رۆح نهو داینه مویبه ی ژیان و زیندویتی نه داته ئافرینراوه کان و ده بیته ناونیشانی ژیانى تاک و هیچی تر له رهنگ و ئاکار و تایبه تمه ندیه کانى نازانین، رۆح نه زانین چهند شیرینه و نه زانین فه رمانیکى ئیلاهییه و پیروژه و به رای زۆریک له بیرمه ندانیش ناتوانین صیفه ته کانى ماده ی به سه ردا پیاده بکه یین وه بلین رۆحى سوکه یان قورسه یان روحى پاکه یان پیسه چونکه رۆحه کان به شیکن له رۆحى ئیلاهی و زیندویتی نه به خشن. و بیرمه ندان وای بو چون که رۆح تاقى ناکریته وه نه وه نه فسه تاقیکردنه وه له سه ر زه وى نه نجام نه دات، رۆح و خاک خواره وه و سه ره وه ی هۆئى تاقیکردنه وه که ن، مرۆقه سه رکه و تووه کان به ره و سه ره وه هه ئده کشین و رۆحانى ده بن و نزیک ده بنه وه له ئافرینراوه پاکه کان، وه مرۆقه ماده گه راکانیش بو له خواره وه ده که ن و جازیبه تی (که مه نکیشی) ماده و خاک به ره و خۆی که مه نکیشیان ده کات و له به شه رۆحیه که کال ده بنه وه و نزیک ده بنه وه له ئافرینراوه شه رانگیزه کان.

رۆح نهو نه یبیه ی مرۆقی پیروژ و شکومه ند کردوه، رۆح نهو نه یبیه ی توانای شاره وى جوړاوجۆرى داوه ته مرۆف و که میک له مرۆقه کان ده گن ئاسته بالاکانى رۆح و پیاده ی هه ندیک له و توانیانه ده که ن.

رۆح ئەو هیزه نادیاره مرۆقهکان له خائی رۆحانی بووندا دهگهیهنیت بهیهک
 ههموان پهیوهست دهکاتهوه بهدنیای رۆحانیهوه وهی کهمن ئەوانه ی ئەم دنیای
 بهراسته تیدهگهن و پهیامهکانی شیکار دهکن.

رۆحهکان ناشان بهیهک و پهیتا پهیتا پهیام ئەدهنه یهکتری ههر بۆیهش
 مرۆقهکان ههنیدیگ جار که بۆ یهکهه جار یهک دهیینین خوشهویستییهکی
 شاراوهران ههیه بۆ یهک یان یهکیان خوش ناویت له دیداری یهک بیزار و ناخۆش
 حائن ئەمه پهیامی رۆحهکانن که له مرۆقهکانهوه ئەگه نه یهک بهلام ئەوانه ی
 لایه نه رۆحیهکانیان بالایه و بههیزتره له لایه نه مادهکانیان ههر ئەوانه ئەتوانن
 ئەم پهیامانه بهروونی درک بکهن.

بهسادهیی ئەو کاتهی رۆحت ئالوده ی کهسیکه و لهخۆتهوه خۆشت ئەوویت ئەوه
 ئاویته بوون و هاوریکی رۆحهکانه و زۆرتین خائی هاوبهشتان ههیه له شته
 جهوهریهکاندا هاوران پیروزیهکانتان لهیهکهوه نزیکن، ئەوکاتهش خۆشت
 لهکهسیک نایهت ئەوش ناماژهی بوونی خائی گرنگه لهرووی رۆحیهوه تیروانینتان
 جیاوازه، بۆیه ئەو مرۆقانه ی له یهکهه بینینهوه خۆشت ئەوین گرنگیان پێده و
 ووزهیان نیوه رگهرو بیانکه هاوریو هاوده می ژبانت وه ئەوانهش که تیبینی رۆحیت
 لهسهریان ههیه به وریاییهوه مامه ئهیان لهگهڵ بکه و ریز و قه دریان بگره و
 ههولبده بهرکهوتهی دژبیکتان کهمبیت چونکه کهمتر ئەتوانن بهرامبهر یهک

لیبوردەبن و خائە جیاوازیە رۆحیە کانتان ھۆکارن بو ئاۆزبونی پەییوەندیە کانتان
 تا بەباشی ناشای یەک دەبن و خۆشەویستی و لیبوردەیی و بەخشنەیی
 بەسەر تانا زال دەبیت و رۆحە کانتان ناشای یەک دەبن.

خاکی

بیرخستەنەویەک.....

بیرت نەچی....

کەھەناسە دەدەیت بیرت کەسانیک ناتوانن پڕ بەگەر وویان ھەوا ھەژمژن و
 تەنگەنەفەسن، کە ھەنگا وئەنیت بیرنەچیت کەسانیک بەنامیری تاییەت ئەجولین
 و خاوەن پێداویستی تاییەتن (کەم ئەندامن)، کە منداڵە کەت ئەنامیز دەگریت و
 یاری ئەگەن دەکەیت و چیژ و ئارامی لیبوردەگریت بیرت نەچیت کەسانیک ئەم
 نیعمەتە گەورەییە ببەشن و ھەموو ژانیان بەچاوەروانی مندالیک و بەتەنھایی و
 ئەمالیکی بێدەنگ و بێ گریانی منداڵدا بەسەردەبن، کە لەسەر خوانە کەتان
 کۆدەبنەو و سەر سفرە کەتان پڕپڕە ئە خواردنی ھەمەچەشن و جوان پاراوە و
 بەچیژ ناگادار بە خوانی بیتاز زۆرە و زۆر کەس نانی ووشک و چای بەناسانی دەست
 ناکەویت، کە پۆست و پلە یەکت ھەییە کەشخەیی و فیزی پینوھە کە و وامەزانە ئەو
 تۆی شایستەیت و خەلکی پینوستانی پیتە بزانی کەسانی تر ھەن لەتۆ شایستە ترن

و ئەو چانسهيان بۆنەرەخساوه كەبۆتۆ ھاتۆتەپيش بۆيە باش پۆستەكەت بەكار
 يېنەو ھەستى دەورو بەرت بپارىزە، كە بروانامەيەكت ھەيە وانەزانى ئەوانيتىر ژير
 ترى و پلەيەك بالاترى بزانه بروانامە كەس ناكاتە مروفا و مروفا بوون پلە
 بالاكەيە و ۋە بزانه ئەو ۋە بەخشىكى خوداييە و بەرتۆ كەوتو ۋە دەرڤەتەك
 ھاتۆتە ريگەت و نەچوتە ريگەى ئەوى تر، كە چاۋەكانت ئەكەيتەو ھەوئبە
 لەرىي جوانيەكانى سرووشتەو ۋە نارامى بدەيتە روحت و ريگەمەدە بەكالو بالاى
 كەسانى تردا بروانى و ھەسرەت و ھەسودى دلت بخوات ناخر بزانه زۆرن ئيستا
 چاۋەكانيان لەدەست داو ۋە يېنىنى سروشت و جوانيەكان يېبەش، ئەگەل تىرپەى
 دلە بچكۆلەكەشدا ھەوئبە زمانت پاراووييت بەيادى خودا و بىرت ييت روژى ئەم
 تىرپەتريە ئەو ھەستى و چىدى زمان ھىزى بزوانى نامىنى و يېبەكان لەھەنگاونا
 ئەكەون و چاۋەكان سىي ئەبن و جەستە جوان و ناسكەكەت ئەيىتە ميوانى خاك.

خكى 2016

*****

خۆشەويستى لاي خاكي .....

هەلبەتە كەس نىيە ئاشنانەبىت بە واتاكانى خۆشەويستى بەلام كەمن ئەوانەى بە

دواى ريشەى ووشەكاندا دەچن، بابزانين خۆشەويستى وەك ووشە يانى چى؟

خۆش + ويستن واتە ئەومرۇقانى خۆش ويستن خۆشيارن خۆش ئاواتن خۆشيارن

دەويت بەئى خۆشيارن دەويت بەلام بۇكى؟

كى ئەتوانى خۆشەوستى بكانتە ياورەرى خۇي ؟ ئەوانەى ھەموو خۆشپە كانى دنيايان

بۇ خۇيان ئەويت و بەدبەختپەكانىش بۇ ئەوانى تر؟

ئەوانەى ھەمووشىتىك بە خۇيان رەوادەبىنن و كەرت و پەرتىش بەبەرام بەرەكانيان

بەزىاد ئەزانن؟

ئەمە خۇ ويستپە خۆشەويستى راستەقىنە ريشەى لە دلایە و سىبەرى لەرو داپە

خۆشەويستى خۆش ويستنە بۇ دەوروبەرو عشقە بۇ مروۇف گەل و پىر بە ھەناو

ئومپىدە و پىر بەگەرەو ھاوارە بۇ سەرکەوتنى دەوروبە و دەرياپەكە لەبەزى و

پووبارىكە ئەنەسرېن، ئەوانەي خۆشەويستيان كانياويكەو ئەرژى بەسەر داروبەردا

وہ ئەبارى بەسەر دۆست و دوژمندا

ئەوان گوليان خۆش دەويت چونكە باوەشى بۇ پەروانەوالايە،

خاكيان خۆش دەويت چونكە رەگى درختەكان ئەدليانا گەورە دەكەن،

ئاسمانيان خۆش دەويت چونكە بانئەكان سەماي تيا دەكەن

دەريايان خۆشەوييت چونكە جەستيان بوەتە ئارامگەي ماسى

مندايليان خۆشەوييت چونكە هيلانەي بەرانەتن....

ئەمانەھەمووشتيكيان خۆشەوييت ئەگەر كەسييت ئەم جۆرە بەدى كرد خۆت

ئەزانيت خۆشى ئەويت چونكە ئەو ھەورى عشقى ھەنگرتوۋە ھەر بارانى

خۆشەويستى ئەبارينيت خالين لەرق و كينە، رق شوينيكي نيه ئە سينەيانا،

ئەگەريش توى زۆر خۆشويت ئەوا خورەمى بارانەكە زياد دەكات و پەيوەست بوون

بەم مەرقانە دانىشتنە ئە سىبەرى ئارامى و ئالودەبوونە بە بەختەوہريەوہ.

خۆشەويستى سىكوچكەيەكى تايبەتى ھەيە بە سىكوچكەي خۆشەويستى ناودەبريت

ئەويش لىبوردەيى و بەخشنەيى و خۆشەويستى مەحالە كەسيكت خۆشبويت لىي

نەبوريت چاوپوشى ئە ھەئەكانى نەكەيت، مەحالە كەسيكت خۆشبوويت و بەرامبەرى

بەخشندە نەبىت بۆيە لەم دىدەووە ئەتوانىن بىروانىنە خۆشەويستى و دەق بەستن و
پاھاتن بە خۆشەويستانمان زۆر جار پىرسىارى ئەومان لادروست ئەكات ناخۆ فلان
كەس يان داىك يان باوك، ھاوسەر، منداڵەكانمان خۆش دەوئىت، ئەرى ئەو تۆنىت
ھەموو شتەكانت ئەبەخشىت ئەپىناوى ژيانىدا ئەو تۆنىت ئە ھەئەو كەم و
كورتىيەكانى ئەبورىت و زۆر جارىش واى پىشان نادەيت ھە ھەئەى بەرامبەرت
كردووە بەزەردەخەنەيەك ھەموو ھەئەكانى ئەكوژىتتەووە بەئى ئەمانە رەھەندەكانى
پشتەووى خۆشەويستىن، ئەرى ئەو تۆنىت ئە كاتى نارهەتى و گىرتى نازىزانتا
ئۆقرەت لىدەبىرىت و نارمت لىھەئدەگىرىت بەئى ئەو واتاى خۆشەويستىيە و ئەدورىا
ئۆقرەت لىدەبىرىت و ئەزىكيا نارامشت بەردەكەوئىت.

*****

دہلیم گہرئ با سہیرت کہم تا تریفہت کویرم دہکات

تہنہا نوری عشقی تویہ برسی من تیردہکات

*****

پشوى گونستان.....

وهره ليره پشويهكى مندالانه بده ليره دهچينهوه دنياى بهرائهت و دلمان نه شوين
به نه سريني چاوه كانمان، پاك پاك وهك منداله دم به خنده كان، پر به هه ناومان
پينده كه نين، هه موو بزيهك به راست نه زانين و بوى نه شينيه وه.

ليره ئيتر روانيني پر له سوز و راستى، ليره چاوه كانمان ئيتر دروناكهن، پر ن له
نه سرين و پر ن له عشق و پر ن له وهفا و پر ن له په شيمانى و پر ن له چيژ و پر ن
له تهويه و پر ن له هيوا.

ليره ئيتر نازانين رق چيه و هه وارى عشقى پيروزمان هه ل داوه،

ليره ده بينه وه به مندال له پاكي دا و ده بينه وه چيا له هيزدا و ده بينه وه دايك
له سوز دا و ده بينه وه روبر له هه ول دا و ده بينه وه به پر به سپيه پاكه كانى
نادهم و دهچينه وه به هه شتى عشق و له سوجدهى مهحه به تدا له هوش دهچين تا
هه ناومان به هه سره تى په شيمانى قال بيت و شايستهى نوري زين و تروسكهى پر
مهري ئيلاهى بين.

ليره هه ناسه به چيژه وه هه ل نه مزين فينك به نه شكى عاشقانه و تيكه ل به سه داي
گريانيكى قولى به كو ل كه روح تيايدا مهسته و به هارستانى روح ده نافرئينى.

خونچهی گولستان.....

سیبه ریکه رووچه شه که ته کان ووچانیکی تیا نه دهن

مه نژیکه رووچه کان به یه کتر ناشنا دهکات به زمانی پر به رانه تی رووچه ددوی

لیره نیشتمان سپیبه زمان هه مووان لی تیده گهن زمانی عشقه

روخسار به بزه نارایش و چاو به نه سرینی وهفا

نهم مه نژنه مه نژی گه رانه وهیه بو خود و شور بونه وهیه بو ناخ

لیره په پیام مروفت دوستیبه و پیروزی دانه وهیه به مروفت گهل و بهها دانه وهیه به مروفت

نه ریگهی به روحانی کردنیه وه. ناو پرژینی دهروونه ماندوووه کانه و راکیشانیانه به رهو

به رانه ت و پرگار بوون نه جه نجاییه کانی ماده گه رای

دهی ورن بینه خونچهی نهم باخچه ساوایه به بی نیوه مه حائه بیته باخیک نه

سیبه ریا پشوو به رومان بدهین بی نیوه نابیته به هارستانی روح.

*****

گروگائى خونچەى گونستان.....

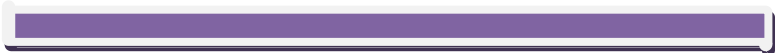
هيدى هيدى گروگال و خەمە بچكولەكان گەورەدەبن، بەئەسپاي ناميزە پرميەرەكەى
 دايە جيندەهتيلين، ورد ورد رايەئەى سۆزە دەريا ئاساكەى بابە دريژ دەبيتەو، خال
 خال رويەپەرى دئە سپيە سپيەكەمان ليددەبيت، شەقاو شەقاو رق ئاويرانى دنيای
 بەرائەتى منداليمان دەبيت ، بەم شيوەيە بەئەسپاي بيدەنگ بەدنيايک خاموشیەو
 دەکەوينە جەنجاليکی ئيجگار زۆرەو خۆ ئەگەر بيناگايانە خومان دابيتە دەستی
 ئەم گەمەيە دواجار ئە قولای دەريايەکی پرلەشە پوادا خومان دەبينينەو ئەهەناوی
 نازاريکی قولدا خومان ئول دەدەين هيواکانمان ئەگۆرستانیکی خاموشی بئ گلکۆدا
 دەنيژين، سەداى ناخ و ئۆف ئەبنە ناوازی پرحەسرت و گەرانەو بۆ نارامی ئەبيتە
 خەيالیکی سەرابی.

رەنگە بزانی ئەمەويت بلیم چى چونکە هەمان بەرشە پۆلى بئ بەزيبانەى ئەم
 دەريايە کەوتين هيج کەسمان بئ بەش نەبووين ئە سۆى نازارى هەنگاوه
 هەئەکانمان گەرچى بچوکيش بوويت ، سەرەتای ئالودەبوون و بەدبەختی و
 دورکەوتنەو ئە نارامی دل و چيژى بەرائەت و گەشى و رونی روخسار هەر هەنگاوه
 بچوکەکانى سەرەتای ژيانە و بەشدارى کردنە ئەگەمەيەکی سادەى بئ بەرنامەدا،
 هەر دانانى خائۆکەيەکی بچکۆلانەى رقە ئەدل نيرگزيەکەتدا، ئیستا رونتەر ئەمەويت

بلىم ھەلەكان بچوكن ئەوكاتانەى چاۋەكانمان ژىرانە وىنايان ۋەك خۆى دەئىرىتە
 سەنتەرى بىرمان و ئەوئ لىكدانەۋەى بۆ دەكەين، ۋە سەرەتای گەۋرەبوونيان ئە
 بچوك سەيركردىيانەۋە دەست پىدەكات تادەبنە ناسنامەمان و بىر و ھەنگاۋەكانمان
 تەنانت خەۋىشمان ئىدەسىنن ۋرە ۋرە گەۋرە دەبن تا كۆلمان ھىندە قورس
 دەكەن كەتواناى ھەنگرتنمان نابىت و ئەبەرام بەرىاندا دىين بەچۆكا، ھەربۆيە
 ھەنگاۋە كانى سەرەتا و ھەلە بچوكەكان بەكەم مەزانەو زوو ھەر زوو پىش
 بەگەۋرەبوونيان بگروە دنيا ۋەنەۋىشپە نارامەكەت ئىل مەكە بە دووكەلى
 گوناھەكانت و بىرت نەچىت كەسانىك خۆشيان دەۋىت و ژيانيان ۋابەستەى ژيانى
 تۆيەو بەختەۋەرىيان بەئاسودەيى و خۆش گوزرانى تۆۋە بەستۆتەۋە ئەۋانىش ئەو
 ھەنگاۋە ھەلانەت بەشيان ئازار و شەرمەزارى و ناسۆرىە.

*****

.....وه حشەت

جار جارێك ئە پەنایەکی ئارام و بە دوور ئە ژاوه ژاوه و جەنجالیەکانی ژیان بە تەنها بە ناخی خۆتدا شوپەرەهوه كه مێك ئەگەل خۆت راشكاوانه شەن و كەویکی كارەكانت بکە نازیانه دست بەره پەردەى غەفلەتى سەرچاوهكانت لابده، بەها بەرهوه بە وینەکانی که چاوت دەبیینی وهك خۆی بیانبینە، نیگا سحراویە هەنخە ئەتینەکان تەجاوز که و ئە پشتی ئەوانهوه راستیەکان بیینه با تائیش بن هەر جوانن چونکه راستین ، ئاورێك بەرهوه سەیرکه سەحرایەك پڕ ئە پەشیمانی و چپایەك ئە زەمەنی بی بەرهمی ئە کیس چوو دەبینیت، چاوهكانت واقیان و ڕ دەمییت و بە دستەكانت دەیان گلۆفیت تا بیریان دەبەیتەوه، سامێك سەرتا پات دادەگریت، نیگەرانى ئاویزانی رووحت دەبییت، که سەیر دەکەیت مەشخەلی دەستە لاوازهكانت کز و رێگای وه حشەتیش دوور، پەردە جۆراو جۆرهکانیش زوو زوو رێگری دەکەن و هەزاران رەنگ نمایش دەکەن ، ناخۆ ئە بن دیواریکدا پائت داووتەوه سیبەرا و سیبەر دەکەیت؟

حەتمەن ئەم هەنگاوه خاوهنەدا و ئەم پێو پێی کردنەدا چەن پرسیارێك دەباریتە هەناومانەوه و دەلێن ناخۆ تاکەى پەنجەکانمان بە گوێمان دەکەن ، تا کەى

قاجه كانمان دین به دواماندا ، نه بیټ تا که ی ترپه ی دلمان به رده وام بیټ ، نه ری چرکه

وه خته کان ریگه مان ددهن کاره کانمان ته و او بکه یین ؟

نه مانه و چه ندین پرسیری تر دوورت ده خه نه وه نه خه مه بچوکه کان و وا نه زانی وای

نه خه ویکی قوئدا .

لیردها منیش نه مه ویټ پرسیریکی تر بکه م که وه لاهه که ی ده بیټه پاپشت بو نه وانی

تریش ده مه ویټ بلیم ناخو ته نهایت ؟ هه ر خوتیت ؟

یان هه ردهم هاوده میکت هه یه خوشت ده ویټ نیلهامی عشقی لیوره ده گریټ ، هیوا به خشه

نه ناومیدییه کانتا وه خوړی شه وه کانتا . پرسنگی نه و کردویتی به نه ستیره نارام

نارام به عشقه وه هه نگاو ده نیټ ، دله شلقاوه که ت به تریفه ی هاوده مه که ت نوقره

نه گری .

نه گه ر نا نیستا که هه ر خوت و خوتی توژی عشقی حه قیقه ت و مشتی تووی به رائه ت

بکه مه زرای دلته وه دواتر شه وانه نه ژیر تریفه ی نه ستیره چاو گه شه کانداندا به

نه سرینی پیروزی چاوه کانت ناوی بده و وازه هینه دنیا به به هارستانی ژینت دست

پیده کات .

*****

خۇشم ئەۋىت.....

خۇشم ئەۋىت ۋەك چۇن ماسى دەرياي ئەۋى

ۋەك چۇن سىنە پر بەگەرۋو ھەۋاي ئەۋى

تۆ ئاسمانى مەلى رۇحم تىايا ئەفرى

تۆ نىشتمانى عشقىت و دلم ئەۋى ئارامشى بەر دەكەۋى

من شەقامەكانم خۇش دەۋى

ھەركەسى بۇنى تۆى لىبى

ھەر جىيە پشۋوت تىادابى

ھەر خاكى كە پىت پىانابى

ھەر دىيك ناۋى تۆى تىابى

ھەر كانىەك كەمىك ۋوچانت تىادابى

ھەرشانەيەك بە بۇنى پرچت ئاشنابى

هەر كراسيىك بۇنى گۇلاوى تۇى لىيى

هەركەسيىك كەتۇى خۇش ئەوى

خۇشم ئەوى.

بەھارى دېرە وەخت.....

ئەى شەمالى بەھارى دېرە وەختى من

ئەى نەسىمى باخى سىسى بەيانى من

كەى دەتوانم بېمە ھەناسەى سىنەى تۇ

كەى ئەتوانم بېمە گەلاى وەريوى باخى تۇ

تۇ بۇھرموو تۇزى رىگات كۇكەمەو

بېكە ناو قومىك ناو بېخۇمەو

رېگەم بىدە نزيكتان بىم بىكە سەگى دەرگاكتان

بىكە بە خزمەتكارى شارتان

بىكە بەشوانى مالاتان

هه چى تو دەى ئىيت من دەى كەم

وھنى تو خوا رىگەبدە جارجار روخسارتان ببينم

تا چاوهكانم كویر نه بن

دئم زوویره نازيزم داواى خاوهنى مان ئەكا *

هەر تەنھا نىگای چاويكت سەدان مان ئاوهدان ئەكا.

-
- ئيره خاوهن مان معشوقه هينده عاشق باسى ئەو مهعشوقهى كردووه دل ئيتىر ئەو بهخاوهن مان ئەزانى و جار جاره گلەيى دەكات ئە ئيت بو ديار نيه.

سىبەرى تۆ.....

ھەر شەمال ھات و من ئارەقەم ووشك نەبويەوہ

ھەر باران بارى و من بۇنى خاك و خۆل م نەكرد

ھەر خونجە پشكوتتا و جەستەى نىشتمان سەوز بوو

من شنەى بەھارانەم نەكرد

ھەر بالندە پۆل پۆل بەرەو نىشتمانى ئازادى رەويان كرد و

ھەر پايز كاروانى گەلای بەرەو جەشر بەرئى كرد و

وہلئ من ھەر لہ بەندىخانەى تۆدام و ھەستم بەئازادى نەكرد

من ئەم ويست وەك ھەورە شىتەكانى بەھار

سەرى خۆم ھە لگرم

وہك گەلآ زوپرەكانى پايز خۆم بدەمە دەم رەشەباى فەنا

من وام ئەزانى نەرم نەرم دەبارىمە باوہشتەوہ

وام ئەزانى ئەبىتە نىشتەمانى ئەسرىنەكانم

بۆيە ئەگەل ھەورى ژانا

ئەگەل ئەشكى پاكى چاۋەكانما

دەتكىمە دلى خاكەۋە

دواى زەمەنىك ئەگەل چۆرى كانىەكانا

ئە ھەر چوار پارچەى ولاتەۋە

دلى وونبوم چرۆى نوى لىدەداتەۋە

وازنەھىنم ھەر دەت دۆزەۋە چونكە وىنەى سىبەرىكى تۆم لايە

ئەگەل گەمەى كۆترەكانى سىپىدەيا دىم

بەناۋى كۆچەرى و قەرەچ دىمە گشت كۆلان وجىيە

ۋەك پەروانە سىماى گونىنت ئەناسمەۋە

ۋەك و شاهەنگ بۆنى ھەناسەت ئەدۆزەۋە

شەۋان ئەناۋ ئەستىرەكانا بۆت ئەگەرېم

دنيام ئەم عشقە شىتە بەدواتا دىتە گشت جييه

سنورهكان ئەبەزىنم پەسا پورتىكى نويم پييه

ئەويش وىنە شوين پييهكى تويه

خاكي 2015

*****

.....گونستانى دل

دهى تريفه‌ي مانگ به من چى كه تريفه‌ي روى تۆم نه‌بى

زه‌رده‌ي خۆر بايه‌خى چيه كه زه‌رده‌ي لىوى تۆم نه‌بى

پرچى قه‌ترانى شه‌و چيه كه من ده‌ستم به په‌لكه‌ي پيروزي تۆنه‌گا

بۆنى ميسك و سىسنه‌م بۆچيه كه بۆنى هه‌ناسه‌ي تۆم نه‌بى

بۆكپوزه هه‌چى گولاو عه‌نبه‌ر و عتره گه‌ر تيكه‌ئى نه‌سىمى ئاره‌قى بالاى تۆ نه‌بى

شه‌ونمى سه‌ر روى شه‌رمنى گول به‌من چى

كه تۆزى گولاوى نىو ده‌مى تۆ له‌سه‌ر زامى قه‌دماغه‌كردوى نه‌وينم نه‌بى*

كۆشك و و باخ و به‌هه‌شت به‌من چى

كه له‌نىو گونستانى دلى تۆ دا من هه‌رزائىكم نه‌بى

خاكي 2016

*قه‌دماغه‌= كه برينيك پيش چاك بوونه‌وه تويكيبك به‌سه‌ريه‌وه دروست ده‌بيت پيى ده‌ئين قه‌دماغه

.....هاوارى پۇج

خودايه دەرگا ژهنگاويهكهى دئم بترازينه و به نورى نه نوار و شعلهى محه به تت كونج و قوشبنه تاريخه كانى بشوره و پوناكى بكه ره وه،

خودايه من نه زانم تو نه زانى چه ننده شهوقى ليقات نه كه م (تعلم ما نفسى ولا اعلم مافى نفسك).

وهلى هميشه تو خه رمانى تووى مه حه به ت و تو دهرى اى غوفران و تو ناسمانى عشق و تو سيبه رى نارامش و تو نهمى به زه يى و نيهمش سه ختيانى تاوان و خاكى قتلشاوى تينووى تنوكى نه وينى توين، دهى نلاهى هه ر نيستا له م پوزى نيبوردن و ناشته واييه دا له م سه داي گريان و له به يكه دا نارامشت ببارينه و تيكه لى نه شكى چاوه پيسه كانى بكه و ته كانيك به دله سيسه كه م بده،

نهى نارامگهى رووح رووح م اندووه و چاوم شاهيده په ناگه يه كم نيه نوقره ي تيا بگرم، هه تيووم و چاوه رپى ماوام (الهم يَجِدْكَ يَتِيماً فَاوَى) هه ر زانيم نيه هه ناسه ي بى نازارى تيا هه نئمرم، سينه يه كم نيه جيگه ي مه حه به تى توى تيا بيته وه چاوه رپى (انشراحى صه درم)، زمانيم نيه شاين به تو بيته گو چاوه رپى الهامم له (فتلقى ادم من ربه كلمات) وه رگرم، په نجه له رزوكه كانم هه نژه نراون له تاوان به شه رمه وه به ره

و تۆ والا دەبن و داواى نزيكى تۆ دهكەن چاوه رپىي ((اِنَّ اللّٰهَ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ)) م تا
 خانه كانى جهستهى سرم به شه پۆلى ئەوينت خاوبه نه وه تهنها جارئك هه ناسه
 مه نه كوتى هه ئمژن و چيژى ((طَبِيْثَم)) بكه ن.

ئەى ئاھى من شيتانە بى حەيا روى رەشم كردۆته نوورى پىروزی (مصباح) تا گەر به
 شەوقى ئلوهيه تت بسوتيم سەرفرازيه بو من ، من خەريكه به دوکەلى تاوانەکانم
 دەخنييم ، ئاھى تەنها تريفه يه کى نيو دلى عاشقيکتەم بەسە جهسته و دلمى پى
 ئەشورم پيى ريده کەم ، ئاھى چۆن و کەى وازبهينم ئەم لالا نه وه يه چۆن بزانه وام ئە
 پەلى تضرعا ، ئاھى ئيم مەگەرى ئەم گيژاوى ميجنه تا رۆچم تا دنيا م دەستکەوى
 هيجم ناوى تريفه يه کى نورت نەبى ، هيجم ناوى قەتره يه ک ئە دەرياي ئەوينت نەبى
 تا ئەم خاکی بەردينه بى خۆتە بخوسيني .

ئاھى نزيك بومه وه ئە چل ساڤ و دوعاى (ربى اوزعنى ان اشكر نعمتك) ئە خوینم و بە
 کەمالى خۆت ئە کە ما ئبوون حائيم بکه و ئەم گروگالى منداليه هه ئەم کيشه ،

دەى ئاھى پەردەى غەفلەت ئەسەر دلم لادە و زامەکانى ساپيژ بکه و تريفه کانى
 مەوهستينه تا دەبیتە دليکى سەليم و سپيى سپى وهک پۆشاکى حاجيه کان و نەرم وهک
 ئەشكى چاوه کانيان و سادە و پاک وهک دلى منائە بيباوکه کان.

خاکی 2013

سەختيان = بەو پارچە پەرويه دەوتریت کە گونكى ئەسەر دگرن و هەويرى ئەسەر هەتدەگرن و رەق دەبیت زۆر
 چلکنه ئە جياتى خەميرە زوو ئەو هەويره يان دەکرده ناو هەويرى تازه بو ئەوهى هە ئبیت.

نازىز وهك شه مان *

نازىز وهك شه مان فېنكى دل بووى

وهك نەرمە باران ئېشكىچى گول بووى

تريفەى مانگ و جلوەى نەستېرە

شەونمى پاكى سەر پەرەى دل بووى

هەناسەى نەرمى نازدارانى شار

دلمان پارەيە بو فېراقى يار

نەسرېن تەى نەكا سەرگۆناى ياران

كى دىويە هاوين خورەمى باران

«بۇ مامۇستاي بەرىز و خوشەويست مامۇستا عبداللطيف پېنجوينى خواى گەورە لېى خوشبىت

نەگەن ھەورا.....

نەگەن ھەورا دېم و دەبارىمە ناخى تۆۋە

جەستەت گىشتى شەقشەق دەكەم بەھارىكم وام بەرپۈۋە *

*نەم پارچە ھۇنراۋە بەكورتى ناماژەيەكە بەۋەى كە مروققەكان خۇيان جوانن خۇيان خاكى پرن
 لە تۆۋى عشق و مەجەبەت دوانى ۋە زەۋى بەپىت كاتىك خۋاي گەۋرە ئادەمى خولقاند لە خاك
 وخول ھەموۋى تۆۋىكى جوانىشى پىپاژاند نەۋە مروققە كانن ھەندىكيان تۆۋى جوانىھەكانيان
 بەبارانى نەۋىن و رحەمت نەتەقىت و چەكەرە دەكات نەبىت گولزارى رەقتار و گوختار
 ھەندىكىش خۇيان ناچەنە بەر لىزمەبارانى نەۋىن و جوانى ھىدايەتى ئىلاھى نەگەرىش بەرۋى
 باراناۋىا تەى بەكەن چەترى رق و كىنە ھەئدەكەن و ستەم لە خۇيان جەكەن ناھىلن تۆۋى
 جوانىھەكانيان برويت. من لىرەردەدا تەنھا وىستومە بلىم تۆ خاكى پىرۋز و جوانىت منىش
 نەرمەبارانم و نەبارىمە ناختەۋە تا گولستانى جوانىت برازىتەۋە نەۋە من ۋەك مامۇستا و واعز و
 پەرۋەرشىيار نىم جوانىت پىنبەدم نەۋە تۆى پرى لە جوانى نەۋە جوانى من نىھ دىت بو تۆ نەۋە
 خۆتى پرى لە جوانى تەنھا نەرمەبارانىكت نەۋى.

*****

من بۆنى تۆم لىدى.....

من هەناسەم بۆنى خۆل و ئەسرینم بۆنى تۆى ئى دى

من سىبەرم مەنزى مەرگ و جەستەم گۆرستانى گونە

من بىزارى باخى ژان و نىشتمانى نازار ئەكەم

وەك خورەى ئاو بەبەردەوام هاوار ئەكەم

وەك ئەستىرە لەباوشى تارىكيا هەرچاوپى هەتاو ئەكەم

وەك داربەن بە بۆن و زوخاوى زامم بول بول بە خۆم ئاشنا ئەكەم

وەك جەستەى خاك وەك بالاي دار

مىنىش ئەبم بەهیلانە

تا ئە هەركوى گوزەر بکەیت پرژەى بۆنى تۆم بەرکەوى

رۆحم شىتانه لەنيو ئەم كۆرى ماتەما

چاوپرنيە تابزەى لىوت دەرکەوى

زۆر دەمیکە حەزم لىيە خەوى نارامم لىکەوى

لەخەويشدا نۆقرە ئەگرم گەر جارئ چاوم پىتکەوى

خاکی 2016

داربەن=دارى قەزوانە كە دەى بریت بنیشت لە شونى زامەكەو دەتە خوار بۆنىكى تايبەتى خوشى هەيه

بۆشەھىدىكى سوتاۋى نازادى.....

ويستم ووشەيەك ھەئىزىرم تا سەرەخۆشيت لىبكەم

ووشەكان مانيان لى گرتەم

ويستم كەمىك نەسرىنت بۆ بىرئىزم

نەسرىن نەفرەتى لىكردم

كەمىك سەيرى جەستەسوتاۋەكەتم كرد

پەيكەرى عشقى سوتاۋم ھاتەبەرچاۋ

ويستم بۆنىك ھەئىزىرم تا بۆكروزت نەمىنىت

بۆنى ميسك تىرى كردم

ويستم نەفرەت نەجەلادى ژىر عاباى ديمۆكراسى كەم

نەفرەتىش شەرمى لىكردم

ووتەم دوعاى خىرمان ھەيە

دوعاش حاشاي خۇي لىكردم

ووتەم تۆچىت چۆن بىمەلات

ووتت مشتىك خۇنى رايىبە و باوشىك نازادى بىنە

بىنائىنە ئە ئىسكە سوتاوەكانم

مەن ئىستە پەيكەرى نازادى و نىشتمانم

مەن ھىمەي دادگەرى و تىكۆشانم

*****

مەلەكووتى ئەوین.....

ئەم مەلەكووتى ئەوینە چەن كەمەن كېشە

رۆح بى وېستى مەئىلى لېقاي ئەو ئەكا

چاۋ بى گوڤدانە مەن كەردوۋە بە قىبىلەى خۇى

گۆى تىنوۋ ووشەكانىەتى

دەل نېتر شېتتانه لېئەدا طەبېب و جەكىمى ناۋى

تەنھا تەرىفەىەكى ئەم مەجبۇبە ووزەى سەدساڤ سەمەى دى تىايە.

خاكى ۲۰۱۹

*****

من كيم.....

تەنھا جاريك چاوم پيٽ كەوت

ويستت بېرسىيىت بلى كىيىت؟

عەودالى پاروھ نانىكى

يا كاروانىھ سەررەپيىت؟

زور ھەزم كەرد رېم پى بگريت

تەبەدىلى نزيكەم ئيٽ.....

ھيئدە نىگات ئوخەى بەدلى شىتەم كەرد

ھەزم دەكەرد بەردەبازىك بەم ئەژىر پيٽ.....

نەرمە ووشەى ئيوى جوانات

وھك وباران

بتكىتە ناو دلى سەختەم

پیشی نهوهی که تو ببینم

وام نهزانی سرگردانیکی بهدبه ختم...

نهم دهزانی بلم من کییم ...

تهنها یهک ناونیشانم لایوو

شهرمم دهکرد که پیبتیلم...

من عاشقم عاشقی توّم .

2010-10-12/13

*****

چرپەي عشق.....

من شه و روژ نه چمه لاي گول لاي په روانه

نه چم بولاي ماسي بولاي دهريا بولاي رويار

نه چم بولاي باو بولاي كانى و بولاي هه ناسه ي سپيده

سه يري هه موو جوانيهك نه كه م هه موويان بوئي تويان ليديت

هه مووشه وي خه رمانه ي مانگ خه هتي روتم پيشان نه دات

سه يري نه كه م سه يري نه كه م

كاتيك پيلوي چاوه كانم هي زي نابي كه خوي بگري

وه نه وزله كه ل خويا نه م بات

نه ئيم نانا من ناخه ووم

به لام وه نه وز سيماي گويني توي له لايه

نه خه ويشدا بومن ده بيت به لاي لايه

من ئەوساتەي ھەل ئەلەرزەم.....

من ئەوساتەي بە دەم بەزەي لیبوی تۆو ھەل ئەلەرزەم

من ئەوساتەي بە دەم ھە نسکی مندائیکە وە گیانم ئەدا

یان ئەوکاتەي تریپەي دلم

با نگی مەئی مە رگی دەکرد

پی دەکەنیم.....

من ئەوسا تەي ئەبەر عشقت!!!

پەتی مەرگم بۆ ھە ئخرا پیدەکەنیم

من ئەناو ھەناسەي ئەرخەوانی تۆدا دەژیم

من نازانم عشقی تۆیە شیبتی کردووم ...

یان شیبتیە منی بەرەو خولگەي تۆ ھیناوە

ھە چۆنیك بىم وەك و زەوى چاوەریی تۆكى ناوم

وہك ئەستىرە ھەر چاوەرپىي خۆرەتاوم

ھەموو سەھەرىك ئەپىش ئەستىرەى بەيانەوہ

چاوەرپىتەم...

دنىاشەم بەيانىيەك بەدەم گزنگى خۆرەوہ

رۇجەم ئەجەستەم دىتەدەر

لاشەم دەبەن بۇ خامۇشگە

بەلام رۇجەم بەردەرگای تۇجىناھىلى.

تۆش خوات لەگەل.....

ووتەم رەنگە ھناسەى تۆ

بیتە شەمال بۆ بەھارى سىسى ژینەم..

نەسرینی پیرۆزى چاوت بیتە باران

بباریتە نیو ھەناوى پېر برینەم

ووتەم بەشکەم بزەى لیبوت

تروسکایی بى بۆ چاوم

پیش ئەو ھەمەرگ فەرمووکات

بلیم منیش فەرھادیکەم بۆ شیرینی خۆم سوتاوم

وام ئەزانى ووشەى نەرمى شەقامەکان راستیەکن

بۆھەمیشە شەنە بە رووحى من ئەدەن

تۆ نازانى چۆن وەك ھەور

خولم ده خوارد به دواى تودا

بچوبلى به نهستيره نهو زانى چون

شهوانه له سه ر نه ژنو وه نه وزم نه دا

ويلبووم به دواى ووشيه كتا

ده پيرسه له دار به رو نهو نه زانى خوراكى من

برو بن تاشه به رده كان ...

بزانه كاميان نامناسن

نهى په ريه پرله هيواكه م...

ووتم روژى .. نزيك له تو ..

هه وارئ شره هه لبدم ..

تير راکشيم پشوويدم ..

هه چونيك بوو دام له دهرگات ..

که دهرگاکه ت ليکردمه وه ..

وام ئەزانی تووند ئەمگوشى بەخۆتەوه...

سەیرتکردم... دەست بردو چەند دیناریکت تیگرتەم ...

ئابروت بردم...

بیشەرمانە روت وەرچەرخان..

وەك ئەناسى خواخافیزیت لێنەکردم..

بەلام من هەر خوشم ئەوى

چونکە فێرى ئەوەتکردم ...

چۆن روانگەى عشقى پیرۆز بدۆزمەوه..

شوینى کەوم..

ئە بۆتەیا بتویمەوه...

ئیتز ئەو بییت بەرۆگەم و...

ئەناوخوما بیدۆزمەوه.....

ئەوسا عشق دەبیته گول...

بەهارى ژین ئەنەخشین..

بۇ ھەمىشە ئارامىيەو ..

گىژە لوکە ناي ژا كىنى...

دەتۈش بىرۈ رۈژى دادى ...

رۈي دا پۇشراوت دەرکەوى... ھىچى ناوى

تەنھا بايەكى بەرکەوى...

ئاوا عشقت شەرمەزار کرد...

تا چىژى ژىنت دەسكەوى..

دوچار بىرۈ تۆ ھەر خوتى....

گىژاوى رىق ئوت نەدا ...

نە ناوخۇيا نە ت خنكىنى...

پىم خۇشنىيە ئاوا شەرمەزار بتىينم....

دايم دەستم بەدو عايە ....

تالەم فنا دەرت بىنم...

ئاخر عاشق رىق نانسى...

خە ئكىش پىم دە ئىن بىشەرمى..

ھىندە ئۇخەى جەستەى منى دا پۇشيوھ..

دنىيام بەشى تۈش دەكات...

رۆت بگىڭرە تا

تا روانگەى عشقى پىرۇز بەدى ئەكەى..

تەنھا لەوى تويشوى پىويست

بۇ بىرىنى ئەم رى سەختە

بە دەست دەخەى.

.....ھەرتۆ جوانى

ئەدامىنى گۈلى گەشا دېگم بىنى

ئە رەنگالەي پايزىشدا كۆچى گەلاو ويران بوونى ھىلانەم بىنى

ئەھەورى ئەفسوناوى داىكى بارانا چەخماخەي بەتىنم بىنى

ئەدى پىرۋى خاكا زەمىن لەرزەي خامۆشكەرم بىنى

ئەئامىزى شەملى بەھارى بوکا گىژەئوكەي شىتەم بىنى

ئە پەلكەزىرەنەي خۇرا گېرم بىنى

ھەرلەتۇدا ھەچى جوانىە ئىيىنم

ئەژىر پىتتا سەمەي گل و ئەباوہشتا چرۋى ھىوا

ئەنىگاتا پېرئىنگى ئۇخەي و

ئەدلتا ژيان و

ئە شوين پىكانتا خۇم ئەيىنم

تۆ نىشتمانى جوانىت و

مىنىش ھاتووم بىستىگم ئەو نىشتمانە ئەوى.

خاكي 2013-10-30

*****

.....زىندانى عشق.....

وتەم ئەپتۇم ئەم دەقەرە بەجى دىلەم

دىۋارى زىندانى عشقت تىك ئەشكىنەم

ئەپتۇم ئە سوچى گۆرستانىكا

كۆلىتىكى خەم ھەننەدەم

.بەنازادى تىيى ئەزىم

نەم زانى زىندانى عشقت بەقەى زەوى فراۋانە.....

وام ئەزانى گەردوربەم ئىت ئىتر بارانى ئەشكى چاۋەكانەم خوش ئەكاتۆ..

وام ئەزانى ئە گەر پۇشتم دوركەوتەمەۋە تىر ئەخەوم...

باۋەرت بىت ئىستە كە تەنىام ئىت دورم

پىلوى چاۋم دايم تەپە

كە دەشخەۋم ئەگەن پۇچما دايم شەپە

پۇچم دەنچى باپچىنەۋە دىلى زىندانەكەى تۆبم...

كۈا نازادى كەتۈ دىت بەند كىردۈە

ئەھەرك وئىبم..

خاكى 2013

.....هەناسەى عشق.....

ئەم هەناسە لە قولاى هەناومەووە پەيامىكى تازەى پىيە

لە ناخدا نەمايشە و سەداى تۆيە لە گشت جىيە

ئەم ئەسرىنە شرىنانەش لەهەورى مەبەتەووە دەبارىنە بەرپىتەووە

تاخۆلى رىگەت بەرىن

نەك تە پوتۆز سىماى پاكەت بشىوین

ئەم وشانەش دەئائىنە سىبەرەكەت تا لەژىريا ئوقرەبگرن

كۆپلە شەرىك پىكەپىن

هەناسەكەم عشقم شىتەو هەموو شتىكى خۆش ئەوئەت

ئەو پىتانەى كە شانازى ناوى تۆيان پىدراوہ

ئەو نىشتەمانەى كە نامىزى بۆت ولايە

ئەو كانىاوہى بوہ بەشەونمى رووت

ئەو هەورانەشم خۆش ئەوئەت كە دەبوونە كە پرى سەفەر

چاوەرى بوون تا پىيتەدەر

خۆشم ئەوون من هەمووشتىكم خۆش ئەوئەت

هەر ئاسمانىك ساتىك لەژىريا خەوتىبەت

ھەر خاكىك يەك جار پىكانتى ماچ كرديت

ھەر پەنجه يەك تە پوتوزى سەر رومەتى توى سىرىپى

ھەر پۆشاكىك بە عارەقى تۆ ئاشناپىت

ھەر دەنگىك بزەى پىدابى

ھەر دلى مەيلى پىدابى

خۆشم ئەوين خۆشم ئەوين

خاكى 2013

*****

*****

ئازىزەكەم

ئازىزەكەم ئىستا دئەم ھەوارگەيەو

باخچەيەكى ھىوای تىيايە

جىاواز ئەگول وگولزارى ئەم دىيايە

چونكە چرۆى عشقى پىرۆزى تۆى تىيايە

*****

ئەى ھەناسەى زستانى سەختى شارەكەم*

زۆر زويىرە ئىت دئە يىر ئازارەكەم

بۆ بىرت چوو ئەم چرۆيە ئە بەھارە ژاكاوھكەت

خۆ دوعاگوپە ھەمىشە تا گەشېت ھەردوو چاوهكەت

* ئەم پارچە ھۆنراوھىەش پىشكەشە بە براى بەرېزم نالى پىنجىزىنى دواى ئەوھى سەفەرى
کردوو ماوھىەكى زۆر ھەوائى ئەپرسىن

هەرخۆت بېرۆ.....

من سپىدە چاوەرێمە و پەلگەزێرینە یاریم ئەگەڵ دەکات

هەرخۆت بېرۆ

من گەرۆم بوە بە شەشالی نەسیمی سەحەری ئەم وڵاتە

هەرخۆت بېرۆ

قژم بوە بەهیلانە و

بالام بوو بەسێبەر و

هەناسەشم باوەشینی منداڵانی ئەم نیشتمانە دەکات

هەرخۆت بېرۆ

من چاوەکانم ئاویندی وڵاتیکن و پەنجەکانم شانەى عەشامیکە ن

هەرخۆت بېرۆ

من گۆیکانم پێن ئە گریانى منداڵە برسێهکان و

دڭم پىرپىرە لە عشق و پىرپىرە لە مەروفا و پىرپىرە لە جىريوه

هەرخۆت بىرۆ

من هيشتا رەشمالى هەنسك و باوهشى ئومىدەم

هەرخۆت بىرۆ

من تەنيانيم و لەگەڵ پىرۆزىهكان پىندەكەنەم

هەرخۆت بىرۆمەن مەبە

تۆ پىرپىرە لە تارىكى و من سىي سىيى

تۆ هەناسە ئىت وەرپسە و منىش بووم بە هەناسە

هەرخۆت بىرۆ

تۆ ياخييت لە سىبەرى خۆت منىش بووم بە سىبەر

هەرخۆت بىرۆ

گوڭكانت بەرۆرۆى داىكان ئارام نەگىرى منىش ئوقردەم لىنەبرى

هەرخۆت بىرۆ

تۆرەشمائى مەرگ و باوهشى رقى دەى برۆ

تۆتەنھايت و پيرۆزیه کانت شەرەمە زارکردوه دەى برۆ

من مەبه له گەل خۆت

دەى برۆ پەنجەت له نيو دلى هیوام دەر بهینه هەر خۆت برۆ دەى برۆ.

خاکی 2013-9-30

---

*بۆ ئەوانەى جەستەى خویان ئەکەنە بۆمبى مەرگ خە ئکیش بى تاوانیش له گەل خویان ئەبەن

..... تريفه‌ي عشق

هه‌موشه‌وي تير سهيري تريفه‌ي گه‌شت نه‌که‌م

هيدى هيدى رۆحم به‌لاي عيشقى پيرۆرته‌وه‌هه‌ولنده‌خه‌م

له‌خه‌ويشما ده‌چمه‌شارئ پاشاکه‌ي توي

له‌ويش رۆحم به‌شنه‌وه‌هه‌ئى ئۆخه‌ي

خۆر و سپنده‌ي من لاي تويه

تۆش له‌ دئماي .....

که‌واته‌ شه‌و هه‌ر درويه

من هه‌ز ده‌که‌م بچمه‌ به‌هه‌شت

تۆ به‌هه‌شتى هاتويته‌ ناو هه‌ناومه‌وه

جه‌هه‌نهم نه‌و کاته‌يه‌ له‌عشتى تۆ جيا بيمه‌وه.

خاكي 2012-7-4

شەوى شەودار.....

رووحى شەكەت چاوهړى بوو تا شەمائى عشقت هە ئكا

پەيتا پەيتا خەرمانى تاوانى ژينم شەن و كەوكا

چاوهړى بوو تا نەوشەوى ناسمان نەگرى نەسرینی مەلەكوت دیتە خوار

دەرژیتە هەناوى هە ئقرچاوى خاكى هە ژار

چاوه ړى بووم تا پرژەى نور بباریتە كۆشى زەوى

نەم شا مەراسیمەى عشقەدا بو چركەیه كیش نەخەوى

نەى روخسارى ژاكاوى پر لەتاوانت

نەى نەسرینی شەرمەزارى نیتو چاوانت

چاوهړى نەرمەبارانى سەربائى پەریه كان نەبوون؟

نەى پەنجە لەرزۆكه كانت خویان بۆشەوى دوعا نەشۆرد بوو؟

كۆرى زكرى سەرمەرگت لەلای دنت نەگرتبوو ؟

بیرت نایهت که نهت نهویست ناوا بی ناز

بی تریفه و گزنگی خور به ته نیا سه رینیته وه؟

چاوه ری شهوی شکۆ بوویت

تا به نهرمه نه سیرینی مه له کوت جهستهی پیست بشۆیته وه

بجیته وه بۆلای دئه ویرانه کهت

بیکه یته وه به هیلانهی عشقی پیروز

تاجی سهلامی له سه رکهی

به و تاجه وه بیبه یته وه بۆناو دنیاو

هه موو دنیا شی لینه رکهی .

---

*شهوی شکۆدا واته شهوی قه در

كاتىك باوك ئەگرى .....

گۆيىم ئەدەنگى گريانىك بوو سەرم ھەلبېرى بىنىم ھاورپەكى خوشەويستەمە
 ئەبندىوارىكدا دانىشتوھ پىاوانە بەكول ئەگرى كەبىنىم گىم تىبەربوو ئەمزانى بۆ
 دەگرى ئەدورەوھ سەيرم دەکرد و ئەسرىنى چاۋەكانى منىش ھۆن ھۆن بەرۈمەتما
 ھاتتەخوار ئەو پۇژە پۇژى زەماۋەندى كچە گولەكەى بوو ئەو ئىتر ئەمەلى
 باوكەگىانى ئەپرات ئەو ئىتر ھىلانە و ئارامگاي بابەبەو دايە گيان جىدىلى ئەو
 ئىتر بەمىۋانى دىتەوھ بۆ ناو ئەم ھىلانەيە ھەستى باوكىك وئناناكرىت، ئەسرىنى
 ئەينى ئالتون ناساي ئەم باوكە ھىندەى تر كەورەيى و جوانى باوكى پىشان ئەدام،
 ئىتر تۆ ئەى جەرگى بابە چۆن ئەتوانى ئەم بونەوورە پىرۆز و دىسۆزە شت
 بشارىتەوھ ئەى چۆن ئەتوانى بە دژى خواستەكانى ئە ھەنگاۋ بىت چۆن قەدرى
 ئەم گەۋھەرە نازانى كەبۆتۆ بوەتە خەلوز، تۆش ئەى كورى ئازىز و خوشەويستەم
 كاكى زاۋا بىرت نەچىت ئەمە دلى باوكىكە بۆ كچكەى جۆشاۋەو بەدزىبەوھ
 ئەبندىوارو كۆلانەكاندا بەدەم رپوھ قولىپى گريان ھەموو جەستەى داگىرکردوھ بىرت
 ئەم ئەسرىنانەت بىت و شكۆ كەسايەتى ئەم نازدارەى بابە و دايە پىارپىزە و
 پىرپىزى ھەرگىس پىنەكەيت.

خاكي ۲۰۱۸

..... شەونى مەرگ

رۆژى ئارەق ئەم ناوچاۋە دادەپۆشى

دەبىتتە شەونى مەرگم

نكە و نالە دەبىتتە زەۋرتىن وشەوو و

مەترى خام ئەبىتتە بەرگم

بەناماژەى پىزىشكەكان

بى ھىۋايى گرى خۆى بەردەداتە جەرگم

ئىدى ئەسرىنى گەرمى دۆستانم شەمالى ۋەھى يارانە

روحى سەرسامم شاد ئەبىتت ئەژىر ئەو نەرمەبارانە

ئە خامۇشگە بەرد و خۆل پىنخەفى خەۋە

تەنھا چاكە ئەستىرەۋ پوناكى شەۋە

دۋاى سەردەمىك كەسىك نايەتە سەردانم

ئەبىرى و ئەندىشەى كەسدا نامىنېتەۋە ژيانم

تەنھا چاۋم بىرپوۋتە شە پۆلى مېھرى بى پايان

كەدای پۆشى رۆح و جەستەى خاكى بېنەھرى ناشايان.

خاكى.

*****

شەرى رۆح و جوستە.....

نەگەن رۆحما بوبەشەرمان

ووتەم برۆ واز لەجستەى ماندووم بێنە

هەر دەرۆیشت و نەهاتەووە

تاشەویکیان

بردم لەگۆی رۆباریک دا دام بە ئاوا

لەو کاتەووە

بى رۆح دەژیم

هەردەرگایەک دەهاتەڕیم

لەبەردەمییا وەنەوزی خەو نەیبەردەمەووە

چاوەڕی بووم رۆحی تۆراوم بێتەووە

شەویک بەدەم نازارەووە

خهوم لیکهوت له سهر بهرده نویرهکەتان

بهخهوتویش چاوم بریبوه ریگەتان

لهناکاو دا به نه سپایی

دهرگا کهتان کرایهوه

بهبزیهکی نهرمهوه پوت تیکردم

منیش بهدهم گریانهوه

هاتم بهدهم ههنگاوه نهرمهکانتهوه

ههر کهلیت نزیک بوومهوه

توندا گوشیمیت بهخومهوه

کاتیکی کهخه بهر بوومهوه

بووبوته رۆح هاتبوبته جهستهمهوه..

خاکی 2013/1/23

.....بەھەشتى من.....

ھەموشەوئ تير سەيرى تريفەي گەشت ئەكەم

رۆحى شەكەت بەلای عىشتى پيروزتەوہ خەوليدەخەم

ئەخەويشما دەچمەشارئ پاشاكەي تۆي

ئەويش رۆح بەشنەوہ ئەئى نۆخەي

خۆر و سېئدەي من لاي تۆيە

تۆش ئە دئماي

كەواتە شەو ئەم فەرھەنگەدا درۆيە

بەھەشت حەزە بچمە ناوي

تۆ بەھەشتى ھاتويتە ناو ھەناومەوہ

جەھەننەم ئەو كاتەيە ئەعشتى تۆ جيا بيمەوہ.

خاكي 2012-7-4

نيشتمان چەمكىكى گەورەتر لە پارچە زەوييەك.....

نيشتمان ئەو پارچە زەويەى لەسەرى دەژين سنوړيكى دياريكراوهو نۆقرەى لەسەردەگرين
 خوشمان ئەويت و خوشى ئەوين، پيروژ بوە لەلامان و پاراستنى بوەتە ئەرك و بە
 هەموو پيوەريكى ناسمانى و زەمىنى فيدا كارى لەپيناويا پەيوەست بوونى ناينى و
 نيشتمانى و ئەخلاقىه.

تائيرە هەمووان هاوران لەگەلم و شتيكى تازەمان نەوتووە كورد واتەنى مەئويەكمان
 نەخستۆتە سەر شارا بەلام پرسيارى راستەقىنە ئەويە ئەرى خاك و ناو و دار و بەرد
 ، شاخ و دەشت بۆچى و چۆن و لە چيەوه پيروژى وەردەگرن؟
 بەراستى بەرد لە هەموو دنيادا هەر بەردەو خاكيش هەر خاكە،

هەر يەك لە ئيمە لە هەر شوينيكى ئەم زەمىنە تۆويك بخاتە ژير زەوى سەوز دەبيت
 و ناپرسيت ئيرە نيشتمانى تۆ نيه

له ژيړ هەر داريگدا ووچان بدهيت سيبههكهى نهتجهوئنيتهوه ناييت ئيره نيشتمانى تۆ

نيه و ناييت له ژيړ نهم سيبههرا ووچان بدهيت،

بچيته سهر هەر كانياويك قومى ئاو نوش كهيت ناپرسيت تۆ كئيت و ناييت ئاو

مهخورهوه ئيره نيشتمانى تۆ نيه...

ئهرى دهى نيشتمان نهم گهوهههه بهنرخه كامهيه كه ههمووان دهبينهقوربانى بوى،

نيشمان واتاي داروو بهرد و ئاو شاخ و دهشت و كانى و روبار نيه بهتهنها بهئكو

نيشتمان نهو باوهشه گهوههيه يه كه نارامى نهاداته مروقهكان و ههمووان تيايدا

پاريزراو و سهر بهرز و نازاد و شكۆ مهندن، ههموو چيژ له ناميزى نيشتمان

وهردهگرن بۆن و باوهشى زام و برينهكانمان ساريژ دهكات ، ئاليرهوهيه نيشتمان

پيروژ دهبيت كه پيروژهكانى له سهردهژى و له سيبههريا پشوو ددهدن و له ههناويا

جهسته پيروژهكان ههئنهگرى، كهواته پاراستنى نيشتمانىك كه كهرامهت و شكۆ مهندى

مروقه كان تيايا پاريزاوه ئهركى پيروژه و پاراستنى شكۆمهندى مروقه كانه.

ئەو مەرقانەش كە دەبنە پېشەنگى مەرگ و ئامانجيان پاراستنى ئەم داىكە گەورە يە

تا ئامىزى والابىت بۆ ھەمووان دەبنە تاجى شكۆمەندى و نىشتمان ئەيان كاتە سەرى

خۆى و بۆ ھەمىشە لە ئوتكەى پىرۆزىا ئەيان پارىزى.

خاكى 2014

*****

مه ونودی گون.....

دهمیکه چاوم برپوهته په په ری ناسکی رهنگینت

دیاربوو بالات زور سه نگینه

سیمات له شه وه زهنگی ژینمدا بووبوو به مانگ

چو په ری نه سرینی پیروزت بوو بوو به بانگ

نهم شه و شه مال به هیواشی

شه ش په لکه ی پرچتی کرده وه

نازیانه نه دامینی چی او به به رچاوی نه ستیره وه شانہی کرد و

تان تان هه مووی خاو کرده وه

نهم شه و

نهم سرینی چاو گولاو پزینی روحی کرد و

په گ پیره قهه و گه لای ماچ ده کرد،

تاشه به رد چیای ماچ ده کرد

نەم شەو

گرم بينى خۆى نەشۆرد و بەنەسپايى هەناسەى ئەدا

دۆپى قەوى قەوى نەسرین بەرۆى دەريادا نەهاتە خوار

هەر نەم شەو

شەوم بينى بەدوای تاريکيدا نەگهرا

هەموو نەم شەو هەر سەحەر بوو

کە نەشیریش کاتی بانگى لیتیک چوو بوو

گەمەى عاشقانهى نەم شەوى کۆتر و

نەغمەى بانگى نەم بەيانیه بى سەحەرە

بۆ هەميشە شەنە بەرووحى گۆل دەدات

پەروانە نەم شەو بە بەدەورى شەوقتا خولى ئەدا

بۆنى هەناسەى نەکردى

چاوهرى بوو هە ئیپروزى خۆى بەقوربانىت بکا

تۆش نە دەريای مەحەبەتا غەرقت نەکرد

كە تۆى بىنى شەرمى دەكرد نازناوى عشق هە نگرى

ملوانكەكەى مىل خۆى داكەند و

كردى بەبەرۆكى تۆدا.

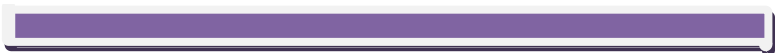
خاكى 2012-5-3

*****

تۆ بەهەشتى هاتويتە ناو هەناومەوه

جەهەنمەم نەو كاتەيه لەعشقى تۆ جىابمەوه.

*****

ووچانی رووح.....

نهسه ر بائی تریفه و به شه قامه کانی عشقا سه ری خومم هه نگر توو هاتم

به نیو ئاوازی گریان و جوگه لهی نه سرینی شه و بیدارانا هاتم

له گه لّ سه مای گه لا وه ریوه زیزه کانی نیشتمانی نهوینا هاتم

له گه لّ نهه پیروژه کانی باران و هه ناسه تاساوه کانی سه حه ری دهم به نزایا هاتم

هاتم تا له گه لّ نه سیمی هه ناسه تا ئاویرانیم

تارهنگی وه نه وشهیی ووشه کانت بگرم

هاتم تا به پرژهی نه سرینه پیروژه کانت دهست نویژ بگرم

تا له سیبه ری بالاتا ووچانیک به روحم بدهم .

خاکی

.....جەژنى سېي

من ئەجەژنا دەبمە تۆبە ئى عشقى مندائى

من ئەجەژنا دەبمە ھەناسەي كۆتريكى تاراو

ئەبمە ئەسرىنى چاوى داىكىكى جەرگ سوتاو

من ئەجەژنا ئەبمە جريوهى پاساريه بى ھيلانەكان

ئەبمە گزنگى خورى پيشمەرگەيەكى ناو تە پوتوزى سەحرا

من ئەجەژنا ئەبمە تنۆكى ئەوين و ئەتكيمە دئيكى شكاوہوہ

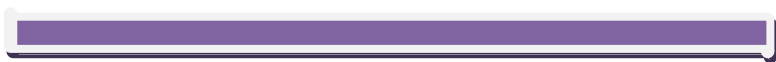
ئەباريمە سەر روخسارىكى توراو

ئەئاليمە پەلكەي سېي داپيرەيەكى ئەنفال كراو

ئەچمە وە دئى بەسوى نيشتامانىكى سەربراو

من ئەجەژنا ئەبمە رەنگائەي بائە ھە ئپروزاوەكانى پەروانە

ئەبمە ئەئقى دە ستگيرانى چرۆ و ھيوا

من ئەبمە قومىك ئاۋ و گەروى روبرىك تەر ئەكەم

هەناۋى گرگرتوۋى ماسىيە تۆقيۋەكان فېنك ئەكەمەۋە

من هەموو جەژنى ئەبەردەم شكۆى دايكىكا دېم بەچۆكا

ئەبەردەم ئابروى تكاۋى گولئىكى هەپروكاۋا سەر نەۋى ئەكەم

من ئىتر هەموو جەژنى ئەبمە جەژنى خەيالە سىپىهكان

ئەبمە گرىبانئىكى بەخورى هەۋرە سىپىهكان

ئەبمە جەژنى هەنسكە سىپىهكان و بەشعلەى عشقى مندالان

هەچى كە پرى رڧە ئەى سوتىنم

بەگرەكەى ئەنوسم خۆشەۋىستى

خاكى 2016/7/6

.....وهره رۆحم داگیرسینه

وهره رۆحم داگیرسینه

ئەى شوعلەى پر عشق و وهفا

وهره رۆحم داگیرسینه

جەستەم ھەمیشە بى گىر ئەسوتى

من ئەدوگە لا خنكاوم

ساتى نيه نه بارىتته مەزراى دلى شلەقاوم

وہلى ھەر بەھار ناىينم

چى بکەم خاکی سوتاوہ دلى من

ئەبى بيم و خاکی ژير پيت کۆوہکەم

بیکەمە مێخەک و ميسک و ھەمیشە بۆى پيۆہکەم

من تەنھا پەیکەرى گنم

رۆحم سەرگەردانە لەم كۆشكە قورپنەدا

چاوەرپى لىقاي روى تۆيه هەتا رۆحم داگيرسىن

خۆ داواى بەدرى رووت ناكەم بە مەشتى تريفەى روى يەك شەوت رازىم

شەرمەزارى لای رۆحم مەكە

تەنها نەسىمى هەناسەت يەك جار بەسە

تۆ كەى سوانكەرى بەر دەرگاى خۆتت دەرکردوه

باھەموو دنيا پىم بلین شیتە

بەدكارە يان ناكەسە

من هەرچاوەرپى تيمارى زامم

تە نها نىگاى چاویكى تۆم بەسە

خاکی 2015-12-21/20

هه ناسەى گول.....

كاتىك شەلت كۆشكى هيو لاناو سىنەى چولما دروستدەكات

كاتىك نەرمە بارانى ليوەكانت دەبارىتە دلى سەختم

با لاواز و روو زەردىشېم

هەرخاوەنى كىوئى بەختم

كاتىك سىمات نەبىتە ناسمانى دىدەم

بۆنت نە پىرژىتە دلم

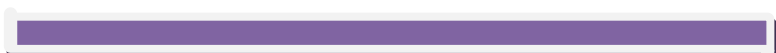
من نەوكاتە بەرزەفېم

مەلى رووحم بالا نەكا

باكم نىه مشتى قورم

نەزىزەكەم

من پىويستەم بەهە ناسەى سىنەى تۆيه

ههوا هه مووى ژهراويه سينهى تو پانفتهى دهكا

من پيوستم به نيگاي چاوهكانى تو به

هيج نابينم تاريكستانه گشت جي به

نه زيزه كه م

من ئيتر نازانم كه كيم

ته نها نزيكى تو م نه وئ

نه زيزه كه م

دئم گله ييم ئيدهكات

نه ئى نه م نيشتمانه بو چوله

داواى بوئى جهسته ت نه كا

به داواى عشق تو دا وي له

خاكي 2015

مانگى نور.....

ئەم خۆرى دئە ئەم بەھارى رووحە ئەم بەدرى شەوہ ئەم چرای سیراجى منیرە
 تادیت شەوق ئەداتەوہ ، ئەوہ عاشقەکانن صەفوەتى عشقیان لیل دەبیت و پەرەى
 ھەئپروزاوى بائیان ئەپروزی و ھەرزائى پەرستشیان ئەشیویت و ھاوارى
 رووحیان بەرزدەبیتتەوہ بو بو ئاسمان بىئەوہى ھەوارى کەشیش بشیوینن بى ئەوہى
 نەشئەى ئەوینى کەس بتورینن.

ئەم مانگە رەحمەت نامیژە مەرزای دئە شەفاوہ کانمان بە نەمى پەرستش و پرژەى
 پیروزی ئایەتەکانى نور ئەخوسینین ، بۆنى ژیانى مەلەکوت و چىژى بەرانەت
 دەکەین، روھمان شئەى بالا دەکات و سفرەى ئیفتاریشمان بەھەشتىكى بچوکى
 خیزانى دەنەخشینى.

ئاوہدان کردنەوہى شەوہ چۆلەکان وتیک شکانى تارىکیەکان سەرەتای سپیئەدى
 روھمانە ، ئیدى سەھەرى عشق و نزاى خەئوہت و ئەشكى چاوەکانمان بەھارستانى

ژينمانه، ئەم كۆرى عاشقانه ئەم مەنزى رۆحه هەوينى خۆشهويستمانه و

هيجرەتى كينهيه ئەدلمانا، ئەم مانگه خولى سپى كردنەوهى دل و ناشابونه

بە جوانيەكانى رووح و پەى بردنە بە كەنارى نارامى.

نېره كانياوى خۆشهويستى هەل ئەقولى و هەموان ئەگريتهوه و هەوارى عشق و

نەسىمى بەرائەت ئەخولقيني و دەبيته مەنزى رووح.

خاكي 11 رەمەزان 2012

- هەرزان= بەكە پرىكى سادە دەوتریت كە جوتيارەكان ئە دەشتەمانيان يان ئە سەر خەرمان و شوینی كەشاوهرزبان دروستى دەكەن و وۆر جاریش شەوان ئەسەرى دەخەون بەو جۆره دروست كراوه.
- صەفوت= پاکی و پوونی ووشەكە عەرەبىيە بەكارهاتوه بۆ موناچات زیاتر بەكاردیت
- سفرەى ئیفتار= سفرەى ئیوارەى رۆژوو شكاندن

.....*كۆچى گەنجان

مەرۋون ئەي بازىنەكانى دەستى نىشتمان مەرۋون

ئەي قەدىلەكانى قەزى شار مەرۋون

مەرۋون ئەي ھەناسەكانى كەنار و سروە ناسكەكانى شەو مەرۋون

ئەي نەمەي ئەسرىنە كانى گول مەرۋون

مەرۋون ئەي باوۋشە بىنازەكانى ئەوين مەرۋون

مەرۋون روبرەكان بەخشەي پىيەكانتان سەمادەكەن

گەلا ۋەرىۋەكان چاۋەرىي وچانىكى عەسرانى ئىۋەن

مەرۋون ئەي چىرۋىكانى ژىانەۋە شەمال بەدواتانا ئەگرى

مەرۋون ھەنسكى مندائەكان بانگتان دەكەن

مەرۋون خولئى نىشتمان جى پىيەكانتانى كەدۋتە تابلۋ ھەموو سەيرى دەكەين

مەرۋون ئەي تەرىفەكانى عشق مەرۋون

كىلى نازىزان بەرگەي دورىتان ناگرىت

مەرۋن ئەگەر ھەر نۇرۇن

چىياش ئەگەل خۇتان بىبەن

شەقامەكانىش بىبەسنە پىشتان

پاسارىبەكانىش سەربىن

مەرۋن كانى و بەردەنويۇز بەتەنيا جىمەھىلن

مەرۋن ئەي تىرپەيكانى دىيىوا

مەرۋن ئەسرىنەكانى سەر پوھ پىرۋزەكانى دايك جىمەھىلن

مەرۋن شەونى روى گەلاكانى سىپىدە بانگتان دەكەن

كۆترە برسەبەكان ئەگەل سەھەرا گوى قولاغى دەنگتانن بەھوورتەي بەيانىانتان

ئۇقرە ئەگرن

مەرۋن ئىۋە جەستەتان بۇنى خاك و پىرچتان بۇنى بەھووتى لىدىت

مەرۋن پىرمەي گىرئانىشتان ئارامى ئەداتە پىرچى ئالۋزاۋى كچانى ئەم نىشتمانە

مەرۆن ئىيۈە ملوانكەى چىيا و شمشالى بەھارى ئەم دەقەرەن

ئىيۈە ھەناسەى ژيان و رەنگى پەلكەزىرىنەى ئەم نىشتمانەن

مەرۆن خاك رۆرۈپتەى بەدواتانا

مەرۆن گۆل چاۋى سىپى بوۋە و دېك بەكەيفەۋە سەمادەكات

مەرۆن نىشتمان خوساۋە و جەستەى سېرە و جەبەساۋە مەرۆن

خاكى 2015

*****

..... نايلان پەيكەرى مەرگى پيروۆ.

نائلان ئەى مەداليىاي ژانى سەردەم

ئەى ھەنسكى مندائە خنكاوھكان

ئەى پەيامبەرى گول و پىنكەنىنى دەريا

تۆ ئەى بزەى ماسى و ماچى كەنار

ئەى ترۆپكى جوانى و ترۆپكى ژان

ئەوھ دەريا لىوھكانى ماچكردويت

ئەوھ كەنار ئامبىزى بۆتكردۆتەوھ

ماسىيەكان سەمات بۆ دەكەن

ھەستە مەگرى ھەستە مەگرى

دەريا دواى تۆ شە پۆلەكانى شىت بووھ

كەنار دەرياي جىھىشتوھ

ههسته برۆ بۆلاى مندالانى هه ئه بجه

ههسته برۆ بۆلاى منداله خه وتوه كانى مائه پوخاوه كانى ده قهرى شه پ*:

ههسته برۆ بۆلاى ئه و ئايلاناه كه په نجه ئه ده ميان راده دن مه مكي خائى

ئه چه كينن

ئايلاناه كان

رۆژنيه پرژهى تفتانم به رنه كه وى

قەت ناييسرم به رومه وه

هه تا بۆنى ئيوهم ئيبى

تقم ليكه ن پينوسه كه م درۆده كات

تقم ليكه ن ده ست و په نجه م درۆده كات

تقم ليكه ن ئه سرينى چاوه كانم درۆده كهن

تقم ليكه ن گوئيه كانم درۆده كهن

من گويم ئى بوو پر به دنيا پر به ناسمان هاوارتان كرد

من دہزانم دایہ دایہ ت دئی دہریای ہہ ژاندوہ

جہستہی ماسی تہ زاندوہ

ئہی تابلوی ژان چرؤی ئہوین

بہ ئہ سپایی وک چہ خماخہ دات لہ دئمان

ووتت بستہ خاکیک نہ بوو بؤمن

تالہ باوہشیا تیر تیر بنووم

تیر پیکہ نم یاری بکہم

ئیستہش من گویم ئیتہ ئہ ئیبت مہ مخہ نہ ناو ئہ و گورہ

ئہوہ نیشتمانی من نیہ من نیشتمانم دہریایہ

لہوی ئیتر خہم نیہ کہس خہ بہرم ناکاتہوہ

شونینگم نیہ بیفرؤشن بیکہ نہ کؤشک

ئہزیزہ کہم بہ شہرمہوہ دوا ہہ ناسہت نہ کہینہ گولوی دئمان

بؤ ہہ میسہ لہ گہل دہریای ستہم و شہ پؤلی ژانا شہ پردہ کہین

بہ ہاواری ئایلاینہ کان گوئی ہہ موو دنیا کہر دہکہین

خاکی 2015

*مندالانی دہقہری شہر= مہ بہست لہو مندالانہی کہ ولاتہ کانیان شہرو کوشتاری تیایہ

و دنیای جوانی مندالانیان شتواندوہ.

.....ماچى باران

من بارانم تک تک دهباریمه باوهشی خاک و ماچى دهکهم

گهر نایه ن دهنگی ماچم بگاته گول من ناباریم

من پاساریم ناشنای گوئسه بانه ی نیوم

گهر ری له جریوم نه گرن گوئسه بانه ی نیوم ناوی

من کوترم دهسته مؤی په نجه و دهنگتانه

گهر ری له گهمه و زکری سوبحانه م نه گرن دان و نانی نیوم ناوی

من سه گی به رده رگاکه تانه

گهر ری له وه فاداریم نه گرن کولیره و کولانه ی نیوم ناوی

من سه مای گه لای داره کانتانه

گهر ری له ناوازی کوچ و خشه ی سه فه ری پایزهم نه گرن نیشتمانی نیوم ناوی

من ناوی لیلی کانیه کویرؤ بوه کانی نیوم گهر ری ده گرن له چوره ی پلوسکه کانه

ئاۋى ھەياتى ناۋ پەرداخە زېرىنەكانى ئىۋەم ناۋى

من ياخييم و ھىلانەى دەسكردى ئىۋەم ناۋى

من سرکم و چوارچىۋە دىۋارم ناۋى

من عاشقم و يارى درۋىنەى ئىۋەم ناۋى

خاكى 2013-11-30

لەم ھۆنراۋىيەدا خاكى ئەيەۋىت بلىت من سروشتى خۆم ھەيە كە شكۆمەندى و كەرامەتى منن
پىرۋزىيەكانى منن بۇ ھىچ شىتىك ئەوسروشتەى كە خۋاى گەۋرە لە ناخمانداچاندۋىيەتى نابىت
سازشى لەسەر بكم

- پلوسكە = بۆرىك يان قامىشىك دەكرىتە لولەى كانىاۋەكان ناۋى پىادىتە خوار
- گۈنسەبانە = بەۋبەشەى سەرى مالان دەوترىت كە دەردەچىت بۇ پىشەۋەى مائەكان كاتى
خۇى بەدار مائەكان دارەپادەكران و لەپىشەۋە ئەبەر باران كىك لەسەردىۋارەكە
دەھاتە پىشەۋە ۋە چۆلەكەكان ھىلانەيان تىدا دروست دەكرد
- سرک = بەناژەئىك يان زىندەۋەرىك دەلین كە دەسەمۇ نابىت ياخى دەبىت

*****

تنوڪي وهفا بو ماموستا شريف*

هه زمان ليه زه ردهى سهر ليوه ماندوه كه ت

وهك وباران بباريته دئمانه وه

بيبه خورهم جهسته و روهمان بشواته وه

هه زمان ليه چروى هيوا ت له دئمانا مورتوربه كه ين

تا به هارستانى نيگاي تو هه لباته وه

هه زمان ليه شه پولى ووشه شيرينت رامانائى

له كوړيكا وهك و جاران بمانخاته وه بيكه نيين

جارچار كو پله شعريك بلبيت پر له نه وين

هه زمان ليه بچينه وه ناو پوليک و دهسته کانت بخيته وه ناوگيرفانت

ههر به جوئهى چاوه کانت بيته وه گو

نهرم نهرم بتکييته وه ناو هه ناومان

جەزمان لىيە تورە بوونى دنى سپىت

نەك ھەر جارىك سەدان جارىش ھە ئكاتەوہ

تا دوايى بىيىت يەك يەك رومان ماچكەيتەوہ

نازىز ھەموو زويرين ئىت

بەئەسپاي بىندەنگ رۆشتى حواحفىزىت لىنەكردىن

پىش زەردەى خۆر زەردەيەكى نەرمەت كەرد و ئەگەل خۆرا ئاوابويەت و

سپىدە نەگەرايتەوہ

نازىزەكەم پىنوسەكەت چاوەرپى پەنجە ماندوہ كانى تۆيە تا توند ئە نامىزى گرى

مانى گرتوہو نايە ئىت كەس ھەلى گرى

نازىز خونچە چاوەرپىتە داواى گۆرانى تۆدەكا

چاوەرپىيە ئەسپبەرتا مائەباجىنە يەك بكا

نازىزەكەم

ئەم دەقەرە تىنووى زەردەخەنەى تۆيە

لاى مامۇستا و لاي خونكار و لاي خونچه گيان باس هەر باسى عشقى تۆبه

فیرخوازەکان بە چاوی پرله نەسرینه و بە باودش باودش گولیان پییه

پرناکیشن بیبهن له سه ر خاموشگه که ت به جیبیلن نه لین نه و له دلمانایه

خاکی 2013

---

*مامۇستایه کی نه زیز و خوشه ویستمان کوری پیاوکی هه ژار و خواناس و دلسۆز به هه ژا چه رمه سه ری هه چۆن بوو خونیندی ماسته ری له فه ره نسا ته و او کرد و گه رایه وه هه له بجه و له په یمانگاته کنیکی هه له بجه وانه ی نه وته وه به لام نه جهل ریگه ی نه دا له ژیر سنبه ری ره نج و مانوبونه کهیدا پشووویه ک بدات چویه وه به رده رگای په روه ردگار هیواخواز و دو عاگۆین خوی گه و ره لای خوی پشووی هه میشه یی پیبدات نه م هۆنراویه پیشکه شه به رۆحه سپیه که ی ماستا شریف

*****

جەزئە پىرۋزە

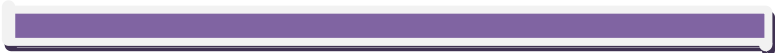
چى بنوسم تا پىتان بلىم پىرۋزىت

ئىۋە پىرۋزەى ژىنمىن

چۈن پىتان بلىم خوشمەۋىن

كە ئىۋە گورۋ تىنمىن

*****

نەنزال زامى رووح و ھاوارىكى ھەمىشەيى.....

نەم دەقەرە ھەمووى شوينەوارى زامە و ھەموو ساتىك نازارى ئى نە چۆرى نەم نىشتمانە
 پىرپىتە تى لە داىكى دل سىپى جل رەش و پىرپىتە تى لە و مندالانەى ووشەى بابە نازانن ، نەم
 ھەوارى ژان و نىشتمانى شكۆبە ھەمىشە قىرىشكەى دى ھەمىشە بارانى نەشكى ئىدەبارى
 ، ئىرە مرۇقەكان بە شكۆمەندى نەمرن خاك بە شەرمەو دەبىتە پىخەفىان نەستىرە
 ھەر نەگرى و مانگ عاشقى بەرانەتى زىندە بەچانەكانى نەنزالە ، كورپىنە وەرن
 دەستىك بىنن بەسەر رووى تۇزاوى مندائە نەنزالەكاندا وەرن بچىنە ھەناوى نەنزال و
 بچىنە دلە گەرمەكەى گەرمىيان لە نىزىكەو سىماى شەھىدانى نەنزال لە باوەشى
 گىژەئوكەى بىبابانەكان و لە روى شەونماوى گوئە تۇقىوہكانى گەرمىيانا بىبىن وەرن
 نەزىزانم وەرن با بچىن چاوى بە جىماوى نەنزالىك ماچ بكەين تا رووحمان نەفرە تمان
 ئى نەكات . خاكى 2015

*ھەئبەتە وەك عامەى خەلك ووشەى نەنزال بەكارھاتو ھەرچەندە ووشەكە لەقورئانى پىرۆزدا
 بۆ كەلو پەل و دەسكەوتەكانى جەنگ بەكار ھاتووە بەلام رزىمى ستمكارى بەعس ھاتووە نەم
 وەشىەى بۆ بەقركردنى گەلىك داناو ھاو پەيمانەكانى خوى پىخەئەتتىنى و لەخانەى
 جىنۆسايد و كۆمەل كوژى بىكاتەدەرەو بەئىكە باشترە وەك گەلىكى كۆمەل كوژ كراو لەگەل
 ئۆپراسۆنەكانى نەنزال ووشەى جىنۆسايد و كۆمەل كوژى بەكاربىننىن تا واتا راستكەى خوى كە
 تاوانى جەنگ و پارتاوكردنى نەتەووبە وەربگرىتەو.

بۆنى ھەناسەت.....

شەمائى ھەناسە و بۆنى مېخەكى ملت

نەو بەھارى ژىنمە

سېبەرى بەژن و دەنگى پىت

مەنزىل و كە پرى پىر سەدائى برىنمە

لاكردنه و ھى بەنازىت ئەتە مانگى شەوى پىر نازارمە

تۆ بېبەشم كە ئە نىگات

مىن ھەر دەبارىمە ژىر پىت

ئەمە پىناسەى حالمە

دنىيام كە خورى عشقم ئە ناو دىلى تۇدا ھە ئىدىت

ھەر ئەوى تاقە مائەمە

خاكى 2014

وتم نەمشەو.....

دنى شىتەم چاوهرى بوو تا شەمائی عشقت هە ئکا

چاوهرى بوو تا نەسرینی چاوی مە ئەکوت بىتە خوار

بىیتە بارانى غوفران و بباریتە دنى چۆلم

چاوهرى بوو تا پرژەى نوور بباریتە کۆشى زهوى

بريار وابوو ئەم مەراسیمی عشقەدا بۇ چرکەيه کيش نە خەوى

ئەى رووخسارى ژاکاوى پر ئە تاوانت بىرنەماوه

ئەى نەسرینی شەرمەزارى لەنيو چاوتا جىنەماوه

ئەى چاوهرىي نەرمە بارانى سەربالى پەريه کان نەبووى

ئەى پەنجە لەرزۆکە کانت خويان بۇ شەوى دوعا نەشۆردبوو

کۆرى زىکرى سەرمەرگت ئە لای دلت نەگرت بوو

بىرت نايه که نەت نەويست ئاوا بى ناز

بى تريفه و گزنگى خور

به تهنيا سهر بنيتته وه

چاوه رپى شەوى شكو بوويت

تا نه گهل مه نه كوته كان كه (روح) ي شيان نه ناودايه

بچيته وه بولاي دلت

نه بهرده ميا بييت به چوكا

بيكهيته وه به كوشكى نارامى و نه وين

به ناوى قهدر بيشوريت

تاجى سه لامى له سهر كه يت

هه چى تيايه جگه نه عشقى نه و دهري كه يت

"خاكي"

.....هەناسەى دىل

من هەموو سائىك دەبەمە مۆمى يادى لەدايك بوونت و ئەتویمەووە

تک تک ئەکەومە سەر خاک و ئەبەمەووە خۆل

من هەموو پایزىک ئەبەمە گەلاو شەمائی عشقت رام ئەمائیت و

هەر ئەپۆم و هەر ئەپۆم و نات گەرمەووە

من هەموو شەویک ئەبەمە شەونم و هەموو بەیانیهک لەگەل خۆرا فەنانهبەم

من هەموو رۆژىک لەگەل ئەشكى چاوەکانم چەستەو رۆح بە جىدیلم و

خۆم ئەدەم بەدەم رەشەباووە و هەر نات دۆزەمەووە

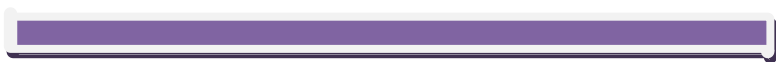
من ئىدى ئە هەناسەى سەحەر و پرچى خۆرا سیمات ئەبىنم

لە بزەى نىرگز و ئەسرىنى وەنەوشەدا بوونت ئەکە

من ئىستا ئە سىبەرى تۆدا ئە شەنى ئەوینى چاوەکانتا ئە ووشە نورینهکانى لىووە

گولینهکانتا لەتۆزى ئالودەبوى ریتا ئە ناوى دەست نوێژەکەتا ئە خە ئووتگەى

ئەوینتا بەدواى خۆما ئەگەریم

من چى دى بى ھەناسەى تۆ بى بارانى سۆز و نەمى ئەوينى تۆ چرۆى ھىوام

ناپشكوتى

من ئىتر من نىم و ھەر سىبەرى سىبەرى تۆم

من ئىتر بە ھەواى نىو سىبەكانى تۆ ئەژىم

دەى ئىم گەرى با ۋەك باران برژىم بەسەر بالاتا

باۋەك تۆزى سەر رىگا بئائىم بە پىبەكانتا

دەى ھا دەستم بىكە شانەى پرچى خاوت

ھانى دلم بىكە بەبەردەبازى رىت

پەروانەيەو بەدواى شەوقى ئىقاتا دىت

خاكى 2014

*****

نەسرینەکان مەرپۆن.....

ئەگەل تیکە ئېوونی فەرحتی قەتار قەتار ئە هەناومەو بەرەو دورگە چاوەکانم
 ڕێدەکەون تک تک دەبارینە مەزرا ریشە زستانییەکەم، هەر کاتیگیش ژانی دەرگای دل
 و رۆحم دەخاتە سەر پشت دیسان پەیتا پەیتا کۆچ ئەکەن جیەم دێلن ئیوێ نە ی ناوی
 دەستوێژی رووحم نە ی پرژە ی قەبلەزە ی دڵە هە ئقەرچاوەکەم مەرپۆن، من بەتەمام ئە
 بەنداوی عشقا کۆتان کە مەوێ ئیوێ هەر خۆتان دەبیت بین ئەگە ئم بن ئەوی هەر ئیوێ
 هە ناوی گەرگرتووم فینک ئەکە نەو، ئەوی داوای ناوم ئییدە کەن مەرپۆن نە ی
 پیرۆزیەکانی دەقەری عشقی هەتایی مەرپۆن نە ی پە یام بەرە راستە قینەکانی ناخم
 مەرپۆن ئەگە ئم بن شاھیدم ئەوی مەتورین جار جارەش بە کول کە بانگتان ئەکەم
 هە ئتان ئەگۆزم تا رووی پیسمتان پی بشۆرم هەر ئیوێم هەن ئەم مەحشەرا مەرپۆن .

"خاکی ۲/۲/۱۳۰۲"

عەرفە يان كۆيى رەخمەت.....

سلاو ئاويزان بە ئيىزمە بارانى رەخمەتى ئەم رۆژە بە شكۆيە ، هەئقەلاوى هەناوى بە
 كوئى تاشە بەردەكانى كۆيى رەخمەت ، تىكەل بە ئەشكى بەها دارى چاوى حاجىيەكان
 ، ئەمىستا ئەم كۆيى رەخمەتە دا بارانى رەخمەت ئەبارى زوخاوى هەناو ئەشورى و
 دئەكان سىيى ئەكاتەو وەك پۇشاكەكانى بەريان دل و جەستە ئەكاتەو بە يەك رەنگ ،
 پەيامى يەك خستەنەوى رووح و جەستە ، زمان و دل پەخش ئەبىت ، ئەمە دەقەرى
 عشقى رەھايە ئىرە ئەسرین و فەرحەت و رەخمەت ئاويزانى يەك دەبن ، مروۇق و دار و
 بەرد ئەچنەو بەك خوگە ، دل و بەرد ئىرە نەرمە ، چاوپر ئە فرمىسكى گەرمە ، ئىرە
 رووح كەمىك پشو ئەدات ، ئىرە پەشىمانى و هيووا پىكەنين و گريان سەرتاپاي
 داپۇشيوە ، ئىرە ئىستا رووحى شەكەت ئەچىتەوە ژىر بارانى بەخورى ئىلاھى
 بەخوساوى چىژى ئاشتبونەوہى ئەگەل مەعشوقى ئەكات پەى بە نارامى سەرمەدى
 ئەبات .

.....ههوارى قهدر.....

قهدر بهها پيرۆزهكەى مرۆفە ....

پاش نهوهى ته پوتۆزى ههنگاوه ههتهكانمان و ژهنگ و ژارى دل ي ماندووومان و
 پهيوهست بوونى زۆرمان به دنيا و بيرچوونى ژيانى سهرمهدى نه پيرۆزیهكانمان كه م
 نهكاتهوه ... , هه ربۆيه سالانه بارانىكى پر قهدر و پاككهرهوه دهبارييت و ده شهو نم
 نم ئاويزان به نهسرين و پر پر نه عشق دهبارييت , دهبارييته دل و بههارستانى نارامى
 سهوزدهكات رووح تيايدا پشوو دههات قهدر دهگهريتهوه بو مرۆفەكان , دنيايهك پاك
 پاك سپى سپى خالى نه كينه و پر نه خوشهويستى پر نه بېرى نهوانى تر و خالى نه
 خود ويستى , پر نه هاوكارى و دوور نه بهرژهوهندى , پر نه وهفا پر نه جوانى خالى
 نه غل و كينه , دلئى بهههشتى دلئى سهليمم و پر پر نه نهوين نهمه قهدر و بههاى
 مرۆفەكانه .

سا دەى وەرە ئەى جەستەى شەكەت دئى ماندوو هەناوى ئىل، وەرە خۆت بەرە بەر ئەم

بارانە با بتخوسىنى، دئى سىپى و پوویەگەش و دنیایەك نارامى و دوو چاوى پر ئە

ئەسرین و دوو دەستى والا وەرە تا دەبیتە پیرۆزەییەك كە هەردەم ئە ژیر بارانى قەدرا

هەنگاو ئەنى، وەرە شەى ئەم دەقەرە هەموانى خۆش ئەوویت لیرە رق پەنایەكى نیه

شەویش هەوارى قەدر وىستانە .

"خاکی ۲۰۱۲"

*****

پاييزي تەمەن.....

جەستە بوە ئاۋ دڭ چۆل و خالى

سەر بوۋە بەفەر ھەر بەمندالى

پشت بوە گوچان چاۋ بى رۇشنايى

بى ھاۋرئ و مەئول ھەر بە تەنھايى

چەر خەكەي فەلەك خەرىكى خولە

چ باكى لەمەن كەدئەم پەرە

شەۋ لەگەل سەھەر راز و ناز ئەكەم

دئى وئىرانەم دەرگە باز ئەكەم

ئەمەۋىت رايىم لەگەل شەۋەزەنگ

بۆگۆرى خامۇش بەبى دەنگە دەنگ

تريفەي روى تۆ روجم تەي دەكا

خهرمانی خهمم شهن و كهو نهكا

دهبا باى نهجهل بدا لهبايم

با بيروخيئي ههرزال و مالم

نهمى نهوينت بباريته دل

چ باكم ههيه له چوونه ژير گل

خاكي 2020

*****

هه ناسەى عشقى بەهەشتى.....

لەم مانگە رەحمەت نامیژە مەزرای دڵە شلەقاوەکانمان بە نەرەمە نەمەى پەرستش و
 پەرژەى فەرەحت و پەخشی کتیبی پیرۆزی نور ئەخوسینین ، بۆنى ژيانى مەلەكوت و
 چێژى بەرانیەت دەكەین ، رووحمان شەنى بالا دەكات و سفرەى نیفتاریشمان
 بەهەشتیكى بچووکی خیزانی دەنەخشینى ، ئاوەدان کردنەوهى شەوه چۆلەكان و تێك
 شکانى تاریکیەكان سەرەتای سپیدەى رووحمانە ، ئیدى سەحەرى عشق و نزاى خەلۆت
 و ئەشكى چاوەکانمان بەهارستانی ژینمانە ، ئەم کۆرى عشقە هەوینى
 خۆشەویستیمانە بۆ هەمووان و هیجرەتى کینەیه ئە دمانا ، لیڕە خولى سپى کردنەوهى
 دڵ و ناشنا بوونە بە جوانیەكان لیڕە کانیایى خۆشەویستی هەل ئەقولى و هەمووان
 ئەگریتەوه .

"خاکی ۱۱ رەمەزانی ۲۰۱۲"

.....هەناسەي تۆ

من وەك گەلای پایز

ههياش ههياش هەناسەي تۆ رام ئەمائی

من وەك كەنار ههياش ههياش

شە پۇلى عشقت هەر جارەو تۆزیک ئەجەستەم ئەدا بەدەم خویەو

من وەك ماسیەکی سربوو

ئەدەریای ئەوینتا گووم بووم

وەك بانئەدیەکی تاراو

ئالئامەتە تالە نەرمەکانی پرچت و ئەمەوئیت بیکەمە هیلانە

من وەك پەلکە زێرینەي

دوای بارانی ئەوینی تۆ کوژامەو

نیستا هه موو روژی نه سرینی چاوه کانم

نه دهمه بهر تریفه ی وشه کانت

تا جاریکی تر ره نگاڤه ی عشقت ببینم

خاکی ۲۰۱۷

*****

مانگى من ئاوانابى.....

ھەموو ھە ئىدىن و ھىدى ھىدى ئاوا دەبن

بە ئام مانگى من ھەرگىس ئاوانابى

ھەموو ئاسمانىك مانگىكى ئەوئ

ھەموو مانگىكىش خۇرىكى ھە يە شەلەى ئىپور دەگرىت

ئە ئاسمانى مە ھە بە تى تۇدا كى دەدرەوشىتەوھ؟

كى ھەمىشە ئە خە يالئە؟

كى بوئە پىشەنگى ھەموو جوانىھەكان زۇر خۇشت ئەوئ زۇر؟ ، كەبىرى دەكەيت

ئەسرىنى شىرىن گۇنات تەى دەكات، كە باسى دەكەن شەئى شەمائى ھەئاوت فېئك

ئەكاتەوھ كە ووئەكانى گۇبىست ئەبىت سەر ئەوئ دەكەيت و شەرمەزارى سىمات

داده پۇشپت كە بارانى ئەوئى دەبارئە باوئەئەوھ ھەست دەكەيت ئاسمانى

خۇشەوئىستىھ ھەر بە نىگای چاوىكى سەكونەت پىدەگات ھەر بە شەمائى

ھەئاسەيەكى خونچەى گولستانى دئت ئە پشكوتى ھەر بە دىدەنى ترفىھى بو ھەمىشە

چاوهكانت كەش دەكات ئەومانگى بى كۇتايى تۇيە.

.....من ئەچەشنى مانگم.....

سەيرى مانگم دەکرد زۆر چيژم لى دەبينى ئەسەيرکردنى تير ئەنەبووم, دوايى

تيگەيشتم نيمە ئە جنسى خورنن هەرچەندە خور سەرچاوهى ژيان و جوانيەکانە وهلى

ئەمانگدا جوانى خور زياتر دەبينن مانگ ئاوينەى شەوق دانەوهى خوره من ئەم ئەزانى

بۆ هيندە عاشقى محبوبم هەميشە مانگى شەوى منە بەشەوقى منەوهى ئاشناى

خورمان ئەکات ئاخەر ئە دیدارى خورا هەموان بپرەنگ و هاوچوونين وهلى ئە دیدارى

مانگدا تاريک و رەش و ئەستيره و تريفه و بهيان و شەونم و سەحەر و هەناسەى

بهيان و چەندين جوانى تر وهديار دەکەون.

خاکی ۲۰۱۹

*****

سه حه‌ری عشق.....

نهم خوری دئه نهم به‌هاری رووحه نهم به‌دري شه‌وه نهم چرای سیراجی منیره تادیت
 شه‌وق نه‌داته‌وه ، نه‌وه عاشقه‌کانن سه‌فوه‌تی عشقیان لیل ده‌بیت و په‌ره‌ی هه‌لپ‌روزاوی
 بائیان نه‌ پروی و هه‌رزائی په‌رستشیان نه‌شیوئیت و هاواری رووحیان به‌رزه‌بیته‌وه به‌ره‌و
 که‌ش که‌شانه‌کانی ئاسمان بی نه‌وه‌ی هه‌واری و هیلان‌ه‌ی که‌س بشیوئینن بی نه‌وه‌ی
 نه‌شنه‌ی نه‌وینی که‌س بتوئینن.

لیره رووحمان شنه‌ی بائا ده‌کات و سفره‌ی ئیفتاریشمان به‌ه‌شتیکی بچوکی خیزانی
 دهنه‌خشینی ، ناوه‌دان کردنه‌وه‌ی شه‌وه‌ چۆله‌کان وتیک شکانی تاریکیه‌کان سه‌ره‌تای
 سپیده‌ی رووحمانه ، ئیدی سه‌حهری عشق و نزای خه‌ئوت و نه‌شکی چاوه‌کا‌نمان
 به‌هارستانی ژینمانه ، نهم کۆری عاشقانه نهم مه‌نزلی رووحه هه‌وینی خ‌وشه‌ویستی
 مانه و هیجره‌تی کینه‌یه نه‌ دئمانا ، نهمه‌خولی سپی کردنه‌وه‌ی دل و ناشابونه
 به‌جوانیه‌کانی رووح په‌ی بردنه به‌ که‌ناری نارامی ، لیله‌کانیاوی خوشه‌ویستی هه‌ل
 نه‌قوئی و هه‌موان نه‌گریته‌وه و هه‌واری عشق و نه‌سیم‌ی به‌رائه‌ت نه‌خوئقینی و ده‌بیته
 مه‌نزلی رووح.

خاکی ۱۱ رهمه‌زان ۲۰۱۲

خۆشەويىستى ۋەك بارانە بزانە كى ھەراشە بەھەورى مەھەبەت.....

ئەو مەرقەھە گەورانە بدۆزەرەوۋە كە خۆشەويىستىيان كانىياۋىكە و ئەرژى بەسەر داروبەردا

ئەبارى بەسەر دوست و دوژمندا ئەوان گوليان خۇش دەۋىت چۈنكە باۋەشى بۇ پەرۋانە

ۋائايە , خاكىيان خۇش دەۋىت چۈنكە رەگى درختەكان ئە دىيانا گەورە دەكەن ,

ئاسمانىيان خۇش دەۋىت چۈنكە بائندەكان سەماى تىيا دەكەن , ئەوان دەريايان

خۇشەويىت چۈنكە جەستەى كردۈتە ئارامگەى ماسى , مىندانىيان خۇشەويىت چۈنكە

ھىلانەى بەرانەتن , ئەمانە ھەموۋشتىكىيان خۇشەويىت ئەگەر كەسىكت ئەم جۆرە

بەدى كرد خۇت ئەزانىت خۇشى ئەۋىت چۈنكە ئەمانە ئاسمانى بىر و ئەندىشەيان

تەنھا ھەورى عشقى ھەنگرتوۋە ھەر بارانى خۇشەويىستى ئەبارىنىت و خائىن ئە رىق ,

ۋە كىنە جىگەيەكى نىيە ئە سىنەيانا , ئەگەر تۋى زۆر خۇشويىست ئەۋا خورەمى بارانى

عشقى زىاد دەكات و پەيوەست بوۋنىكى زۆرت بۇ دروست دەبىت و ئە نىزىكىان چىژ و

ئارامى و ئە دوورىان ھەسرەت و بى ئۇقرە دەبىت . خاكى ۲۰۱۹

شہ ماڻ نامان.....

شہ ماڻ نامان

نہم شہو گہ نای وهریوی نہم پایزه رانہ ماڻی

پہرہی وهریوی دئی منی تیایہ

دہریا نامان

بہ شہ پوئہ کانت بلی نازاری کہ نار نہ دات

جی ژوان و نہوینی منی تیایہ

نہی مانگ نامان

نہم شہو تریفہ ت زیاتر ببارینہ

شہ قام جہستہی ہہ ناسہ یہ کی خہ وتووی منی تیایہ

پاساریہ کان نامان

نہم بہ یانیہ با جریوہ جریوتان نہیہ ت

باڻای نیشتمان ہہ مووی بوہ بہ ہیلا نہی ہہ ٹوکہی نیہمہ

کانی نامان

با نہم پایزه خوہی ناوتان نہیہ ت

چىا ئەم شەو ھەرخۆى بەتەنھا لەشەقامەكانى كەركوكا پاكشاوھ جىيى ناھىلىت

ئەم پايزە شەھىد بە شەونمى گول دەست نوپژ ئەگرىت و

نىشتمان بەئەسرىن مردوو ئەشوات و

خاك بەتەنھا خۆى لە شكۆ كفى بۆ ئەبرىت و

ئىمەش دلمان بوەتە گۆر و نارامگەى تۆ.

خاكى ۲۶/ئۆكتوبەر/۲۰۱۷ *

*ئەم ھۆنراوھىە بۆ ئەزىز و خۆشەويىستمان كاك رىبوارى حاجى على نوسراوھ خواى گورە

بىخاتەژىر سۆز و مېھربانى خۆيەوھ

رۇزى عشق*

چ رۇزىكە نەمرو؟

خۇر وەستاوہ و سەير ئەكات و

مانگ ئاسمان جىناھىللىت و

ئەستىرەش دابەزىوہتە نىو دلى ئەم سىپى پۇشانەوہ

ئەمە عشقى پەروانەيە ئالواتە شەوقى ئەوینت

ئەمە ھەناسەى خوساوى ئەسرىناوى پىرىكى رىش چەرمووہ بەدەم ژانى جەستەوہ بزە

نىوى جىناھىللىت

ئەمە گەيشتنە بە بەردەرگای تۇ

چۆك دادانە ئەبەردەم پە نچەرەى مېھرتا

چىژ وەرگرتنە ئەنزيكبوونەوہت و ئاويزان بوونە بەشەوق و نورت،

دۇزىنەوہى خودە ئەبەحرى ئەوینتا

گەرانه وەيه بۆ خونجەى نافرىنراوہکان و

تەريپ بوونەوہيه بە سروشت و جوانى،

لوتكەى عاشق بوونە،

توانەوہيه، پاك بوونەوہيه خوسانە پەشيمانىيە بە جيھيشتنى جەستەيە بانابوون و

هەلکشانى رووحە

رۆحانى بوونە بە جيھيشتنى زەمەنە کوپر بوونى چاو و لال بونى زمانە

دل ئەبينى و و حال گوزارشت ئەكات.

لەم فەنابوون و ئاويئە بوونەدا دواجار لەدايك بوونىكى نوى و

ژيانەوہى جوانى و ليدانەوہى چرۆى ئەوين،

ترپەى تازەى دليكى سپيکراوہ، نيگاي چاويكى تير بە شەوقى محبوب

جەستەيەكى شوراوہ بە ئەسرين،

عاشتيكى تاساو ديتەوہ بۇمان

بۆنى بارانى لىددىت ، پەنگى خۆرى گرتووه ، دلى مندالى بۆگەراوتەتەوه هەمووشتىكى

خۆش ئەوئەت و رەق نانسىتەوه

هەموشتىك لاي ئەو جوانە

ئەجرىوھى پاسارىھەكان تىدەگات

بە حالى پەروانە ئەزانى، بە زمانى گول ئەدوى، سوک پى بە خولئا ئەئەت ئەبىتە

ھاوئەلى خاك،

وھەك كانى بەدەم بارانەوھ شەئى نەرم بە گىيا دەكات،

چەند جوانە ئەم مەخلوقە كوان تابلۆ كىشەكان بانەم تابلۆ پىش ئەوھى بشىوئى

وئەئەھەكى بکىشن ناوى بنىن حاجى.

۲۰۱۸/۸/۲۰

*مەبەست ئە رۆى عەرەفەى پىرۆزە

*****

شىئىنى نىرگىز..... (بۇ ھەلە بىجە)

نەم بەھارە تىك تىك نەسرین ئە چاۋە زەردەكانى نىرگىز نە چۆرى

نەم بەھارە ھەور داۋىيەتتە پىرمەى گىريان و پەروانەش سەماى مەرگ نەكا

نەم بەھارە شەمال باۋەشىئىنى روى تۆزۈى مندالە خەوتوھكانى سەر شەقامەكانى

ھەلە بىجە دەكات

نەم بەھارە رۈوبار دامىنى چىيى گىرتوۋە و ناۋپىرژىئىنى روى ژاكاۋى گولە ۋەرىيۈەكانى نەم

نىشتمانە نەكا

نەم بەھارە سەداى ھاوار و قىيژە و زىيەكى مندال و رۈرۈى داىك دىنى بەرد و ھەناۋى

خاكيان جۇشداۋە

نەم بەھارە بۇنى كۆچ دىنيى تەنىۋە

كۆچى باران و كۆچى پاسارى و كۆچى مەر و كۆچى شوان و كۆچى گول و كۆچى خاك و

كۆچى كانى و كۆچى ھەور و كۆچى نەستىرە و كۆچى عشق

نەم بەھارە ھەنسكى مندالانى كىردۈتە ملوانكە و بۇنى مەرگى كىردۈتە مېخەكى مىلى

دايكانەۋە

نەم بەھارە شەمائى ژەھراۋى كىردۈە و ھەناسەى سېۋى دىيۈە و بىزەى لېۋە ۋوشكەكانى

مندالانى كىردۈتە سەمفۇنىيى مەرگ

ئەم بەھارە شەقام بۈە بە گۆرستان و شەھىد بۈە بە كفن و خاك بۈە بە جەستە

ئەم بەھارە مانگەشە و پېشنوئىزى بۇ ئەستېرە دەكات و نوئىزى مردو دەخوئىن

ئەم بەھارە خەو سىماي شارى گرتوۋە و ھەچ بىنەدىۋارىك ئەچى پۇلى مندالى تىايدا

خەووتوۋە

خەوى بى سەرىن و خەوى بى پرخە و خەوى قورس و خەوىكى بى سىپىدە

ئەم بەھارە شەقامەكان ھەناسەى ھىۋا و گرىانى چرۇ و چىرۇكى ژيان و مەرگى گولناھ و

جەسەرتى داىە جەبى و نوزەى مامە حىدەر و ھەنسكى گۆچانەكەى پىر مەمەد مان بۇ

ئەگىرئەۋە

ۋەرن گوى رادىرن بزائن لەباۋەشى شنروى و بانامبۇ و خورماتوۋ دا ئەم بەھارە چى

ھەنگرتوۋە

ۋەرن بزائن چۇن گمەى كۆترەكانى سەر منارەى مزگەۋتى جامىيە و دارالاحسان

ئاۋىزانى ھەنسك و نزاى سەجەرن

ۋەرن بېرسن ئە ھەۋرى بىرسقاۋى سەر ئەم شاردەدا

بزائن چۇن ھەۋر ئە شازدەى سىپدا (۱۶/۳) بەكۆمەل بارانى ئەبار ئەچى

بېرسن ئەئەستېرە چۇن (۱۶/۳) بەلاى تەرمى بىرۇزى ناۋ شەقامەكانەۋە ئىشكىيان

گرتوۋە و شەلەيان ئە رۇحى شەھىدان ۋەرگرتوۋە

وهرن بزائن له پرياسكهى به هاره مهرگى نه م نيشمانه دا چ عاشقياك خوى قوربانى

هه نه بجه كرده چ شا مهرديك هه ناسهى خوى داووته مندالئيكى تاساو

نه سرينى چاوى تكاندوته سهر ئيويكى ووشكى ژه هراويكراو

وهرن ببينن نه م كه لاوانه نه م ببيلهى چاوانه نه م عشقه مؤميا كراوانه

نه م فهرهنگى شكۆ و ميژووى خهبات و هيماى مروفايه تى و لوتكهى مه زلوميته

چون له ژير خاكى پيرؤزا كورى داووته گول و هيژى داووته چيا و

نامرى و نامرى وهه ناسه نه دا.....

دهى قوربانى زريكهى مندالانتان بم

قوربانى مهرگى پاسارى و كوچى بانندهكانتتان بم

قوربانى پرچى سپى و پيشى چهرموى پيره بينازهكانتتان بم

قوربانى گوچان و چاويلكهى ناتواناكانتتان بم

قوربانى بونى خاك و هه ناسهى ژه هراوى كراوتان بم

قوربانى تنوكى ناوى كانى عاشقان و دهنگى تريى عه نه بتان بم

2015 هه ئبجه

*****

بۆ ھەتھە

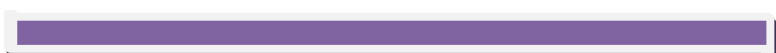
رۆحتان خەرمانەى داوھ بەم شارە

جەستە ئەجىبى گۆل ئاى ئەم بەھارە

ئەجىباتى باران ئەسرىن ئەبارى

ئەناو دئماندا سەرورەى شارى

*****

دلى شېتم.....

دلم ھەزەدەکا بوەستى ئەم تریپەو بەزەمە شېتتانه

بەخیالى لىقاي نورت گۆردەداتە خۆی

ئەم ھەستە پىر زام و ویرانە

دەسا ئوتفکە ئەزیزم ساتیک ببارئ ناو ئەم سینه پیسەى من

بزانە باخى ئەوینم چەند سیسە بى تو خامۆشە وەک گۆرستانە

خاکی

ئەى زەمەن.....

ئەى زەمەن ئەى كات ئەگەر عشقى مەحبوب نەبوايە ئينەدەگەر پام ئاوا بەدەم خۇتەوہ

پيتال پيتائم بکہيت تۆھاتيت و ھەموو شتت گۆرى عشقى من نەبیت

نەتوانى رەنگى عشقى من كال کەيتەوہ

نەت تۈانى سروہى ھەناسەى ئەوينم بشيۆينى

نەت تۈانى شوينەوارى ئەسرینى چاوەکانم بسريتەوہ

نەت تۈانى گۆنى نيۆدنى لاوازم سبب بکہيت

نەتتۈانى بۆنى ئەرخوانى شەمائى يارم بېر بەيتەوہ

دەى وەرە و برۆچى دەكەى بيكە كى دەبەى بببە من تازە بومەتە خاكى ژيىر پيى ئەو

نازدارە ھەركات ديت و پييبەك بەدلما ئەنيت زەمەن ئەبیتەوہ بە سفر سەرلەنۆى چرۆ

ئينەدەمەوہ، دەى زەمەن خوات ئەگەل برۆ ئەوانەى بى ئەوين و شعلەى مەحبەت ئەژين

بيان ھارە ۋەك پيشەى ئەمەوبەرت .

تۆببارى.....

تۆسەوزبە با بەھارت بۆ من نەبى

تۆببارى با گەرۋوى منىش تەر نەكەى

تۆكۆچ مەكە مەرۋ با لەنزىكى منىش نەبى

تۆسىبەرت بىكە بە ھىلانەى چۆلەكەكان با خۆر جەستەى من بسوتىنى

من تەنھا گويم ئە نەمەى بارىنت پىت بەسە

لەكوى نەبارى ببارى

من تەنھا خشەى پىت بىبىسم بەسە

بۆكوى نەرۋى برۆ

من ھەر بۇنى ئەو ھەوايەم بەسە كەتۆبەناويا

گوزەر نەكەى

من تەنھا تريفەى عاشقىكى تۆم بەسە

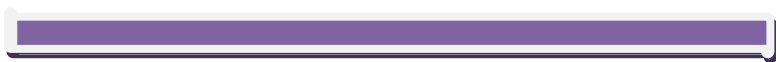
بۆكۆي ئەرۆي برۆ

دئەم پەرە ئە بۆنى تۆ

دئەم پەرە ئە ناوى تۆ

دئەم پەرە ئە عشقى تۆ

خاگى ۲۰۱۶

ترپەى دىل....

ھەمىشە دەنگت دىتھلام ھەست بە ترپەى دىل دەكەم

ھىندە نىزىكى لە رۇح ھەست بە تىنى جەستەت ئەكەم

گومان ئەبەم بە دىل خۇم لە گەل دىل تۇ گۇرابى

يان ھاتىتە سىنەى تۇ لەم بىوھفايە تۇرابىت.

*****

بۆ شه‌مان و نه‌سیمی دڻ.....

تۆ گوئستانی ژێر به‌فری

تۆ شه‌مانی دواى سوتانی

تۆ بزهی نه‌رمی پیروزی دواى گریان

تۆ په‌لکه‌زێرینه‌ی عشقی دواى بارانی

تۆ هه‌ناسه‌ی ژيانه‌وه‌ی

تۆ هیزی دواى چه‌مانه‌وه‌ی

«نه‌م پارچه‌ هۆنراوه‌یه بۆ مامۆسای نازیز حاجی شه‌مان نوسراوه هه‌زاران ره‌خمه‌تی لیبییت له

2016

تۆ بۆنى خاكت ئېدېت.....

به ئى ئەو هېندە دى گەورەبوو ھەمووانى كەمەند كېش كىردبوو ئەو ھەمىشە راستگويانە مامە ئە ئەكات بۆيە ھەردەم وەك ئافرىنراوەكانى تر پاك و بىگەرد بوو عشقى ھەبوو بۆ ھەمووشتيك ئەو عاشقى جوانيەكان بوو بۆيە ھەچى جوانيە ئەناخيا شەوقى ئەدايەوہ ئاخىر پۆژى ئەبوو بزەى سەر ئېوہ جوانەكانى بارىكا ئەو ھەمىشە پېدەكەنى بەرووى منداڤ و گەورەو گۆڤ و داروبەردا، ئەو ئەستېرەكانى خۆش ئەويست تەنۆكەبارانەكانى ئەگرتە نامېز تەنانەت شەويشى خۆش ئەويست ئەوكاتانى مەرقەھەكان شەويان جى دەھيلا ئەو ئەچوو ئەباوہشى شەوا خەلوەتتيكى ئەويندارانەى دروست ئاى تۆ پەيت بەدەرياي خۆشەويستى بردبوو ھەناسەت شەمائى دڤ و ئەسرينت شەونمى گۆڤ بوو سېبەرى بالات ھيلانەو مەنزى بانئەدە تەراكان بوو بۆنى جەستەت بۆنى خاك بوو ھەموو زىندەوہريگ ھەزى بە بۆنت ئەكرد زياتر ئەوكاتانەى بەنمەى ئەسرينە وەنوشەيىەكانت ئاورشېنت ئەكرد و بۆنى خاكي پېرۆزت نېشتمانى پرنەكرد.

خاكي 2021

نەسىمى دىل.....

ئىم زوۋىرى بە گونستانى تۇدا خراپ ھەنگاوم ناۋە

ھۆشم نەئى خەمت نەبى خاكى

بە جىيى ناھىلى ئەۋ نازدارە خاكىك كە رۇژىك پىي نەرم و پاكى پىاناۋە

دنىيام كە چۆلى ناكەى ئەم دئە تارە شىۋاۋە

سەرلەھەر قوشبىنىكى ئەدەم ھەر شوين پىي تۇى تىيا بە جىماۋە

ئەنىۋ ئەلبوۋمى خەيائما ھەر پەرەيەك ھەئبەمەۋە

شاگوئىك بۆتە مانگ و وئىنەكانى تر ئە تريفەى ئاۋە

ئەگونستانى بەھارا بۆنى ھەر گونزارىك ئەكەم

بەبۆنى نەسىمى بائى تۆتىكە ئاۋە

تۆبارانى ئەۋىنت ببارىنە

گەر ريگەم نە دەيت بيمه ژير نيزمه بارانت

بۇنى خاك و خوئي خوساوتەم بەسە

تۆسە وزبە لە ھەر كۆي نە روئي بروي گەر نە توانم بيمە نيو باخي نە وينت

ھەر ديدەنى قەد و بائاتم بەسە

تۆ بزەي ليوەكانت تيكە ئي ھە ناسە ي سە ھەر كە

گەر گويم لە بيكە نينت نە بيت

ھەر شەمائي ھە ناسە تەم بەسە

تۆ نە ي چروئى ھيوا تريفەت ببارينه

مەن لەم شەو ھەزەنگە دا چاوەرپي تروسكاي تۆم

گەر دئي منيش نە كە يتە نيشتمان بوخوت

مەن ھەر شەوقى نگايە كى تۆم بەسە

شه و نمت بتکینه سه ر نیوی گون

گه ر منیش شایسته ی شه و نمت نه بهم

پرژیه کت بگاته نه م مه زرای درک و نازاره م به سه

خاکی ۲۰۱۷

*****

.....شەمال وەرە

شەمال وەرە بۆنى ھەناسەى ئەم بەيانىيەى سلېمانى بدە ئە خۆت

شەمال وەرە گزنگى خۆرى ئەم بەيانىيە شىنە بئائىنە گەردنت

شەمال وەرە

گەر ئەتەوى شوان بتكاتە شمشالەوہ

گەر ئەتەوى باوہ شىنى دلى عاشقەكان بکہىت

گەر ئەتەوى شەونى سەرگۆناى دايك ووشك بکہىتەوہ

وہرە بە قولپېك گريانى سلېمانى خۆت بشۆرە

وہرە كزىيەكى دلى چيا و مشتېك روناكى چرا بکہرە مەشغەلى خۆت*

*بۇ ئەو رۆژەى سلېمانى ئەگريا

سەمەي دىك.....

من سەمەي تارمايى و بزەي مەرگ ئەبىنەم

من ھەناسەي رىق و شنى ئازار ئەبىنەم

من بائى ھەئىپروزاوى پەروانە و مەرگى چرۆ ئەبىنەم

من سەدەي ھاوار و رۆرۆي روبر و دەريا ئەبىنەم

من تىكەي ئەسرىنى ئەستىرە و شەرم و جەسرەتى مانگ ئەبىنەم

من كۆچى پاسارى و فىراقى دل ئەبىنەم

من ئەم نىشتمانەدا پۇل پۇل تەرمى ئەوين و جەستەي مۇمىياكراوى عشق ئەبىنەم

من ئەشەقامەكاندا ھەر سىبەر و پەيكەرى گلین ئەبىنەم*

من چرپەي مردوھكان و گرىانى شىت ئەبىنەم

من ئەبىنەم گول چرۆي ئەبار ئەچى و دىك دوگيان ئەبىت

من رووى رەش بووى مانگ و زوخاوى خور ئەبىنەم

من په لکى سپى دايكى شه هيد و جه رگى قرچاوى باوك نه بينم

من گريانى نيړگز و قاقاى داروجان نه بينم*

من بزوى پيکه نيبى خوم له ناوگر و سوتماکى جه ستم نه بينم

من له ناسمان کوچى باران و په لکه زيړينه نه بينم

له م خه مگه يه ش به کومهل کوچى جوانى نه بينم

خاکى ۲۰۱۷

---

*داروجان = گيايه کى نه ويستر او ه تیکهل به گنم د مبيت له پاکی جوانى گنمه که که م دهکاته ه

.....ھاوارى تۆ

من ئەبىنەم بەرد و دار و روبر بەقريشكەى تۆ تاساون

مەل و ھەور و ئەستىرە و مانگ ئە بەردەمتا پراوەستاون

من ئەزانەم ئەم ھاوارە چەندە قوئە

ئەم زامە چەنە بەسۆيە

تارمايى ئەنفال و سەداى ھەئەبجەيە كى نوپى پيىە

من ئەزانەم ئەم ھاوارە ئەبىتتە توفان و زريان

كۆشكى ستەم رائەمائى

بەرگى ئاشتى ئەجەستەى شەر دائەمائى

دئى رەش ئەخاتە سارا

وەك و باران جارېكى تر رۆح ئەكا بەبەرى شارا

ئەزىزەكەم خەفەت نەخوى نە ئيى من بى نىشتمانەم

هه چى دلى سىي هه يه بوه به نيشتمان بو تو

نه زيزه كه م من نه بينم مه له كوئى ناسمانه كان

له ده رگاي عه رشى خودا دا راوه ستاون

نه ئين يارب (بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلْتُ)

خوداي گه ورهش فهرمووى (وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ)

خاكي 2019 ئوكتوبر

بەھارى دئان....

وهره نهى نه سيمى رووحم وهره

وهره نهى شه ونمى دئم وهره

شنهى هه ناسه يه كى شه مائى تو

بەھارستانى روحمى منه وهره

بزهى نه پشكوتواوى خونچەى ليوه گولينه كانى تو

گولستانى دئى منه وهره

نمەى وشه نەرمەكانت ليزمه بارانى عشقى منه وهره

وهره تو نهى هه وارگەى عشق و هه ورى نه وين وهره

وهره ببارى نه م ده قەرە قليبشاه وهره

وهره چاوه رپى تنوكى نه وينى توين وهره

وهره نه زيزم وهره بوئت بپرژينه نه م خه مگه يه

وهره له ناو بوئى مهرگ و بوئى گرياننا تاساوين دهى وهره

وهره تريفهت برپژه به سەر نه م دهواره په شه دا

تاريكى به هه ناوماندا شوپ بوته وه دهى وهره

وهره شه به نگی نیگات بۆ ساتیك بگیڤه بۆلای نهم به هاره شیواوه وهره

وهره شه مان زویره و ناشتی نابیته وه وهره

وهره گول مانى گرتووه و بولبول به لای دركه وه چۆكى داداوه و گورانی بیرچوته وه و

داوای هه ناسه یه کی تۆ ده کات دهی وهره

منیش ئیدی شیتانه دیمه گۆ و شیتانه هه نگاو نه ئیم و شیتانه نه روانم و شیتانه

نه گریم

من به ژیری خۆم نهم توانی بگه مه سیبه رى تۆ

بیستومه میهره بانى تۆ نه بارى به سه ر هه موو شیتیکا

تو خوا ساتیك بۆلای نهم شیته وهره

خاکی ۲۰۱۴

*****

خونچەى نور.....

تۆشەمائی ئەباھارى ئەوینەوہ هەتکرد و چرۆى هیوا ئەکەیتەوہ

تۆنیشتمانى جوانیت و تۆوی ئەوین ئە باوەشتا ئەپویتەوہ

تۆ دەریایەکی ئە سۆز و بە نەرمە شە پۆلەکانت هەناو و دل ئەشۆیتەوہ

تۆ گونستانى ژیر بەفرى

تۆشەمائی دواى سوتانى

تۆ بەزى نەرمى پیرۆزى دواى گریانى

تۆ هەناسەى ژيانەوہى

تۆ هیزى دواى چەمانەوہى

خاکی ۲۰۱۶*

*نەمە سۆزبیکە بۆ مامۆستاو خۆشەویستمان حاجى شەمال نوسراوہ

په‌ریه سپیه‌کان.....

نای لانه‌کانی ناو ده‌ریا و ژیر مائه پوخواه‌کان

پوژ نیه پرژهی تفتانم به‌رنه‌که‌وی

قته ناییسرم به‌رومه‌وه

هه‌تا بونی نیوه نیبی

تقم لیکن پینوسه‌که‌م درو ده‌کات

تقم لیکن ده‌ست و په‌نجه‌م درو ده‌کات

تقم لیکن نه‌سرینی چاوه‌کانم درو ده‌کهن

تقم لیکن گوئییه‌کانم درو ده‌کهن

من گویم نیبوو پر به دنیا پر به ناسمان هاوارتان کرد

هه‌موو بیستیان مروق نه‌بیٔ

من ده‌مزانای دایه دایه تان دئی ده‌ریای هه‌ژاندوه

جه‌سته‌ی ماسی ته‌ژاندبوو

من نه‌زانم پیشی مردن تان تفتان له مروقی نه‌م سه‌رده‌مه ده‌کرد

پايە ئەى خەم.....

پايە ئەى خەمەكانم شۆر ئەيىتتەو بەقولاي ناخەدا و

بەھەر لايەكدا ئەرۆم ھەر شەو شەوى بى مانگ و شەوى بى ئەستىرە

لاى ھەر كەسىك ووچان ئەدەم ھەر غەرىبم

ئەھەركوئ دەوار ھەن ئەدەم ھەر سەفەرىم و ئوقرە ناگرم

كە سەيرى بانئەدەكان ئە كەم ئە جىرئوہ ياندا جەسەرت و ئە ھىلانەكەشىاندا

نائومىدى بەدى ئەكەم

ئە زكرى كۆترەكانىشدا گىرئانىكى بەكول رام ئەچلەكىنى

ئەستىرەكان ئەسرىنيان تيا قەتيس بووہ بى تروكان سەير دەكەن

تريفەى مانگىش شەرم ئەكات ببارتتە ئەم مروؤف نشينە

ئەوہتا شەوئش بەدزىبەوہ ئەسرىنى ئەبارئىتتە سەر پەرہ ژاكاوہكانى گول و

كەلا شەكەتەكان و گيا بوژوہ كان

نەمەى بارانە پىرۆزەكانىش

بەناچارى ئەتكىنە باوەشى نىشتەمان و

ئەوانىش بەدەم ھەنسكەو ھەچنە ھەناوى سوتاوى گول و دلى دركەو ھە

ئەبىنەم شەمال ملوانكەى بەھارى پىچراندۆتەو ھە دەنكەكانى بەدەم رەشەباو ھە

ئەوتتا خوینی گول سېى سېى ئەتكىتە سەر خونچە نە پشكوتاو ھەكان

و رەنگائەى عشق ئەشۆنەو ھە

پەروانەش چىتر بەدواى گول شەمەدا ناگەریت و

بائەكانى بەئەسرینی نور خوساوون توانای جولەیان نى ھە

ئەرى نابىنن كانى بو ھە تە زامى چىاو زوخاوى لىدیتەدەر

ئەوش خاكە كەوتۆتە ھالى خوى و بى باكانە داووبىتە پرمەى گریان و جارە

جارەبەكیش خوى رائەو ھەشىن و تۆزى گوناھە كانى ئەتەكىن * ھە

دەى سەیرى دەریا كەن چۆن شىت بوو ھە بەزەبى بە ماسىا نایەتەو ھە

ئەھا روبریش ھەر رادەكات كەس نازانى بو كوى سەرى خوى ھەل ئەگرى

ھەوریش ئەقرىشكىن و ھاور ئەكا

پەلكە زېرىنەش رەش داگىرساۋە

مەنىش ئەم سەداى غوربەت و نامۇ بونەدا

تېلەى چاۋم بىرپوۋتە شوپىن پىكانت

مەنىش ئەبىنەم ماسى تىنۋىيەتى و

گۈر ئەسرىن ئەرىژى و

چىياش مېزەرى فېرداۋە و

پايزىش گۈرانى بەھارانە ئەچرى

مەن ئىتەر بەرگەى گىرمانى گۈل و كۆچى خاك و سەماى دېك ناگرم

بەپرتاۋ بەم پەنجە كۆلۈژانەۋە بەم بەرگە سەختيانەۋە دېم و **

تۆم كىردۆتە روۋگەى دىم و چاۋم بىرپوۋتە رېگات و چاۋ ناتروكىنەم تا كۆپرئەبەم.

خاكى 2013-11-25

هۆ گيانه كه م.....

من له نىگاي چاوهكانت تىگه يىشتم

ئهتووت تو سهيرى ئه م دل رهشانه كه ن

چۆن چيروكى اسماعل يان لىبوته راست

گوئ به هاواري مه له كوت نادهن

ئهتووت ئه گهر ئاسمان به رانيكيش بنيرئ بو رزگار بوونى من

من له م دل نه خوشانه رزگار نابم ناخر خو ئه مانه هيچ له ابراهيم ناچن

ئهتووت ئه رۆم لاي اسماعل ئه م چيروكه ئه گيرمه وه سه رم ئه خه مه باوه شى

ئه ئيم له پىناوى شكۆمه ندى مروقه كاندا سه ريان بريم

خاكي 2-2015

بهرواٲت كه رامهت و شكومه ندى ناپيوريت .....

به كورتى زانو شهرع ناسى كه وړه نائى پيروزى ئىسلام امامى مالىك به سه ردائىك
 ده چيٲته به سره ده بينيت خه لكى نوٲزى نيوهرو ئه نجام ددهن دواى نوٲز به كومه ل
 نه خودا ده پارٲنه وه بارانيان بو ببارٲنيت تا نوٲزى عه سر به و شيوه به به رده وام
 بوون دواى نوٲزى عه سر به رده وام بوون ايماميش له گه ئياندا ده پارٲا به وه خه لكه كه
 نه يان ده ناسى به لام باران هه ر نه بارى خه لكه كه هه ر نه مزگه وت مانه وه وه به رده وام
 بوون نه پارٲنه وه تا دواى نوٲزى خه وتنان دوا جار هه ر كه سه وه به ره و مائى خوٲان
 به ريكه وتن و ايماميش به ته نها نه مزگه وت ما به وه و چراى مزگه وته ساده كه ي
 خاموش كرده وه سه وچيكي په رستگاهه يا سه رقائى زي كرو دووعا كرن بوو نه ناكاو
 نه درنگانكى شه ودا پياويكى روخسار شيواوى جل و به رگ دراوى هه ژار
 هاته مزگه وته كه وه دوو ركات نووٲزى خونندوو سه يريكى ناو مزگه وته تاريخه كه ي
 كرده وه دنيا بوو كه سه ئينيه واته ايمامى نه بينى ده سته لاوازه كانى به رزكرده وه

دەستى کرد بە نزاکردن ووتى ئەى خواى گەورە ئەى گەورەو خۆدويست و سەرودرى
 من بەندەکانت داواى بارانت ليدەکەن دەپارینەووه لە تۆ ھەر بەزى و کەرەمیان
 بينيوه ھەر وا ئەتتاسن دئشکاون بەدریژاى رۆژ دەستەکانیان بەرەو مېھر و سۆزى تۆ
 بەرز کردۆتەووه ئەى خوداى گەورەم سویند بە عەزەمەت و گەورەيیت دەستکانم
 دانانیم تا باران و مېھرى خۆت دەبارینیت ایمام دەفەرموویت سویند بەخوداى گەورە
 ھەورو ھەلاو ھەورەگرمە رووى ئاسمانى تەنى و تنۆک تنۆک بارانى ئەوین سۆز و
 مېھرەبانى ئەھاتە خوارەوھه ایمام دەفەرمییت تەزووێک بەجەستەمدا ھات سەرتاپا
 سڤى کردم سامیک دای گرتم بیرم ئەم پەيوەندیە بەھیزەى ئەم بەندەییە و خواى
 گەورە دەکردەوھه قوئپى گریان ھەناومی تەنى بوو لەخۆشیا ئەگرایام ئەم
 عشقە جوانەم بینى چ دیمەنیکی ناوازه بوو خۆم بەبەختەوهر ئەزانى کە خواى
 گەورە من کردۆتە شایستەى بینینى ئەم تابلوی عشق و جوانیە لەقولاى
 بېرکردنەوھدا بووم بەپەلە پیاوھکە ھەستاو چوودەرەوھه و منیش خیرا ھەستام و
 دووراودور بەشونیددا رۆشتم خۆکرد بە مائیکی گەوردا منیش بە تۆپەلەقوریک

ديوار و درگاى مائهكەم نيشانەكردوو گەرامەو بە مزگەوتى شارى بەسره هەچۆن
 بوو رۆژم لیبووويهو له پاش دەرکەوتنى گزنگى خۆر شەيدايانە بەرەو مائهكە رۆشتەم
 لەبەر ئەوى خەلكى ئەم شارە نەبووم زۆر بەزەحمەت مائه نيشانكراوهكەم دۆزیهو
 بەعشەو دام لەدەرگاو پياويك هات بەدەممەو فەرمووى لێكردم منيش چومەژۆرهو
 بينيم خانەى كرپن و فرۆشتنى كۆلەيه منيش تىگەيشتم كە ئەو پياو هەژارە ئەو
 گەوهەرە عارفە عاشقە لێرە كۆيلەيه بۆيه ووتەم هاتووم كۆيلەيك بكرم زۆر دل
 خۆش بووم شەرەفمەندبم بەكرپن و نازادکردنى ئەم گەوهەرە هەموو كۆيلەكانيان
 پيشاندام ئەوم نەبينى ووتيان ئەمانە زۆر بەهيز و جوان چاكن تۆ بەدواى چيدا
 دەگەرئيت ووتەم كەسى تەرتان لانيه ووتيان پياويكى لاوازى بەسالچوشمان لايە
 بەكەلكى تۆنايهت وەك دەرگەوان كارى پێدەكەين ووتەم با ببينم كە بينيم هەمان
 پياو بوو من گەوهەريكم دەبينى من دلێكى پاك و رۆحێكى گەش هيمەتيكى وەك
 چيام ئەبينى ئەوانيش پياويكى جەستەلاواز و بەتەمەن و بيكەلك ووتەم ئەمەم
 دەويت و تيان كەلكت ناگریت ووتەم من هەر ئەمەم دەويت بەنرخيكي كەم ليم كرپن

بىرى فرۆشتنه كەى يوسفم كەوتەوۋە علەيھى سەلام كە بەچەند درەھەمىكى كەم
 فرۆشتيان ئەو مامە ئەيەدا چەند زاھىدو دىئانەويست بوون . من گەوھەرەكەم كرى
 چەندەم خۆش دەويست حەزم نەدەكرد پىشى بکہوم زۆر بەرپزەوۋە مامەم ئەگەل
 دەكرد رۆشتين پىكەوۋە پشويەكماندا و پاروويەك نانمان خوارد ويستم ھەنىك
 پۆشاكى جوانى بۆ بکرم زۆرى پىۆش نەبوو ئەروخسارە چرچ بوو كەى تىر نەدەبووم
 حەزم دەكرد تۈوند دەستەكانى بگوشم بەلام ترسم ھەبوو ئاشكرابم بۆيە گەراينەوۋە
 مال شو پىكەوۋە دانىشتين ئەويش ھەستى بەوۋدەكرد كەمن چەندە پەيوەست بووم
 پىيەوۋە ئاخىر چۆن پەيوەستى ئەم دلەنەبم كەلاى خواى گەورە نزاى ناگەرپتەوۋە
 بەھەر حال بەدەنگىكى نزم بەئەدەبىكى جوان ووتى گەورەم بۆ منت كرى ئەناو ئەم
 ھەموو گەنج و جوانچاكەدا منى لاواز و بىھىزت بۆچيە؟ ووتم بەراستى تۆ گەوھەرى
 من ايمام لاي خەلك پايەو نابانگم ھەيە بەلام تۆ لاي خواى گەورە پايەدارى و
 پلەت زۆر لەپىش ئىمەوۋەيە ووتى گەورەم ايمام تۆ چى دەفەر موويت من كىم من چىم
 ھەژارىك و كۆيلەيكى لاواز ايمام ووتى من ئەزانم تۆ ئەويپاوەيت ئەمشەوۋ ھاتىتە

مژگه ووت مناجاتت کرد له گه لّ خواى گه وره من گوڤيستی وشه شيرينه کانتبووم من

نه زانه توّ چ عارف و خواناسيکيت توّ چ عاشقيکيت توّ بۆنى يوسف ليديت ووتى

ایمام منى چى؟ من کۆيله يکم بزانه کيى تر بووه لیت تیکچوه ایمام ووتى سونند

به خودا توّبوويت دنياىم لهم ووشانه ته وواو نه بووم سهرى نايه سهرزهوى و ووتى

ئهى سهروه رم پهروه شيارى خوشه ويستم نهينى بهينى من و تو لای بهنده کانت

ئاشکرابوو نيتى من ژيانم ناويت گه رانه ووم بۆلای توّ دهوى ئهى پهروه ردىگارى

گه ورم داوده کهم گيانم بکيشيت سوکنای بهرۆحم بهدیت به دیدارى عاشقان و نه نيبا

و سالتين ایمام دهفه رموويت وه لاهى سهرى هه لّ نه برى گيانى سپارد ئای لهم

عاشقه جوانه چۆن له دهستم فرى و زياتر به هر ره مه نند نه بووم له و رۆژه وه هه موو

کەس له خۆم به چاکتر و عارفتتر ده زانه زاتى نه ووم نيه به کهم سهيرى کەس بکه م

نه ترسم نه وهى لای من پينگه ی نزمبيت يه کيک بيت له نه ولياو عاشقانى هه ق.

به ده سه کاريه وه وه رگيراهه

خاکى ۲۰۲۱

لەكوٽاييدا

بیریزی به پیروزیه کان و هه ئۆیستهیهک.....

گومان نه وه دانییه ملوینه ها مسولمان له سه ر گۆی زهوی به تیروانینی جیاواز بۆ ئیسلام هه موویان خۆشه و یستیان بۆ زاتی پیغه مبه ر درودی خودای له سه ر بیت ریشه ی قوئی هه یه و هه مووان به قوربانی ده بن و وه خۆشویستی پیه امبه ری ئیسلام پایه یه کی گه وره ی ئاینه و هه مووان له سه ری کۆکن، هه ر بۆیه هه ر بیریزی و ته ماسیک به که سایه تی نه م زاته پیروزه ته ماسه به بیرو باوه ر و پیروزیه کان، هه مووان به مه زه هب و مه دارس و ره وته جیاوازه کانه وه ئیشیان پیده گات و دنیان ده شکیت و هه ئۆیست وه ر ده گرن به جوړیک دله شکاوه که یان که میگ ساړیژ ده کات، ئالییره وه ده مه ویت بپرسم ئایا پیه امبه ری نازیز که پیه امی ناسمانی هینا خودی خۆی نامانج بوو یان پیه امه که ی؟ چه تمه ن وه لام تاراده یه ک روونه پیه امه که ی نامانجه گه وره که یه، لیره دا نه مه ویت پرسیا ریکی تر بکه م ئایا نه گه ر زاتی موباره کی پیه امبه ر درودی خوی گه وره ی له سه ربیت له ژیاندا بوایه چۆن و به چ جوړیک مامه ئه ی له گه ل نه وانه دا ده کرد که بیریزی پینه که ن؟

ئایا له ژبانی مباره کی خۆیدا چه ندین جار گوفتار و کرداری ناشایسته ی به رام به ر

نه کراوه؟

ئايا ھە ئۆيىست و پەرچە کردارەکانى چۆن بوون؟ ئۆرەو دەچمە ناو كرۆكى بابەتەكە
 ئەم زاتە پاكە نەرمە رەفتار شىرىنە نمونەى بالاي مرقۇقە و ھەموو بەھا بالاکانى
 مرقۇقى تىدابووہ بو ئەبەد زەوى مرقۇقىكى دى وەك ئەم زاتە بەخۆبەوہ نابىنىتەوہ
 ئاخر خوداي گەورە ئە وەسفى يا دەفەرەمىت (وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ)،

اللہ ئەم ئاكار و جوانیہ من چى بنوسم كاتىك خالقى ئەرز و ئاسمان ئەلوتكەى
 ئەخلاقىاتا دای ناويت، ئىتر تۆ بویتە پىوەر ئەخلاقىات و بەھای مرقۇف بوونت پى
 دەپىوریت.

تائیرە لام وایە ھەموان ھاوړاين ئۆرەو جیادەبىنەوہ ئەبەرام بەر پەرچە
 کردارەکاندا ئاخر زاتىك بەم جوانیہ بەم وەسف و نەرمیہ بەم رەحمەت و سۆز و
 عشق و وەفایەوہ بەم ئىبوردەبىى و بەزىیەوہ كە ئەژبان نامەكەیدا ھاتوہ ئەیەكەك
 ئەجەنگەکاندا پاش تەواوبوونى جەنگ پەيامبەرى نازىز بەگۆرەپانى جەنگەكەدا
 دەگەریت دەبىنىت یەكەك ئەنەیارەکانى برىندارە و خەرىكە دەمریت ئەم زاتە
 نازدارە دەچىت بۆلاى سەرى دەكاتە سەرى پانى پىرۆزى و پىى دەئىت شایەتى بدە
 خودا تاك و تەنھایە شەھادەت بدە من پىغەمبەرى خودام

ئالۆرەوہ بۆچونەكان جیادەبنەوہ ئەم زاتە پاكە خەمەكانى ئاويتەى دواى مردن بوہ
 سەركەوتن و كوشتن و خوین رشتن بەشىك نەبوون ئەنامانج و ھەرگىس بەكوشتنى
 بى باوهران دلخۆش نەبوہ و ئەو ھاتوہ رىگەیان پىشان بدات نەك بیان كوژىت

ته نانهت له گه ل ببواوه ریک که تامردن له دژی جه نگاهه و خه ریکه ده مریت و هیچ نیازیکی دنیایی پیئیه به لام هه ر خه میه تی و به رده وام هه وئی نه جات دانی نه دات خه می دوا ی مردنیه تی.

ئه زیزانم له کو تاید ا پی م وایه شیواندنی په یامه نهرم و جوان و شیرینه کانی پیغه مبه ر به کاری هه له شه یی و کوشتنی ناروا و هیرشکردنه سهر که سانی نامین و بیچه ک و سه لامه ت و بیتاوان و سقیل به بیانوی خوش ویستنی پیغه مبه ر و به رگریکردن لئی به رای من له بیئریزه کانی ناحه زانی پیغه مبه ر (سه لام مه ری خودای له سه رییت) که وره تره و دوره له به هابالاکانی ئه م نازداره ناکۆکه به بنه ماکانی ئاینی ئیسلام و دژه به ده یان و سه دان ده قی روونی قورانی پیروژ.

خاکی 2020

.....وخیتامه میسک.....

.....له بائولی داناوه.....

خاتونیکى میهره بان به لای بائولدا (پیاویکی هه ژار) تیپه‌ری ههستی کرد ئەم پیاوه له‌رووی دهرونییه‌وه نه‌خۆشه‌و له‌سه‌ر شه‌قامه‌که راکشابوو دارینکی به‌ده‌سته‌وه بوو وینه‌ی ده‌کیشا له‌سه‌ر زه‌ویه‌که. ژنه‌که زۆر دلی پئی سوتاو به‌زه‌یی پیندا هاته‌وه‌و لئی نزیک بویه‌وه و لئی پرسى نه‌وه چی ده‌کیت بو ئەم شه‌قامه‌که وتویت؟ سه‌ری به‌رز کرده‌وه و به‌ پیکه‌نینیکه‌وه گوتی وینه‌ی به‌هه‌شت ده‌کیشم و به‌ش به‌شى ده‌که‌م و ده‌ی فرۆشم.

خاتوونه‌که به‌هیمه‌یه‌که‌وه گوتی ده‌توانم به‌شیکت لیبکرم ؟ سه‌یرینکی کردو گوتی به‌ئێ ده‌توانی ، خاتوون ووتی نرخه‌که‌ی چه‌نده؟ بائول ووتی نرخى به 25 هه‌زار دیناره، ژنه‌که پاره‌که‌ی پینداو ووتی نه‌وه به‌شیکى هی منه و پاشان به‌دئیکى خۆشه‌وه هه‌نگاوى ده‌نا و به‌خته‌وه‌ر بوو که به‌م شیوه‌ توانی هاوکارى ئەم پیاوه بکات و شکۆ مه‌ندیشی بپاریزیت.

ژنه‌که شه‌و له‌ خه‌ویدا بینى له‌ به‌هه‌شتدایه و به‌شیکى گه‌وره‌ی به‌هه‌شتی پینه‌خشاوه.

بۆ بەياني خەوەكەى بۆ ھاوسەرەكەى گىرايه وە و پىي ووت كە دوينى چى روويداوه
نەگەن ئەو پياووى سەر شەقامەكان.

ھاوسەرەكەى ھەستا و ووتى منيش ئەچم پارچەيەك بۆ خۆم ئەكرم و زياتریشى
ئەدەمى، وە كەوتەرى بۆ ھەمان شەقام و بينى پياويكى بەسالاچووى ھەزار
ئەشەقامەكە دانىشتووھ لىي نزيك بويه وە بە سوكى پىي گوت دەمەوى منيش
پارچەيەك بەھەشتت لىيكرم نرخەى ھەچەندىت پىتى دەدەم، بائول گوتى
نايفروشم ، پياوۋەكە سەرى سورما گوتى تۆ دوينى پارچەيەكت بە

بەھاوسەرەكەم فروشت وە بە 25 ھەزار من زياترت پىدەدەم

پياوۋە ھەزارەكە گوتى ھاوسەرەكەت نەى دەويست بەھەشت بكرى بە پارە بەلكو
ئەو ويستى دئەوايى من بكات و ھاوكارى من بكات و بەو شىويه دئم خۆش بكات
بۆيە بەھەشتى بەدەست ھىنا

بەلام تۆ دەتەوى بەھەشت بكرىت بەھەشتىش بە پارەناكرىت

وەرگىراوۋە دەسكارىه وە .

ئىستا با بزانيين لىروى رۇحىهوه لىكوئىداين.....

مەبەستەمە بلىم بزانيين لىرووى رۇحىهوه چۇنىن بەرامبەر بە خوى گەورە تىروانىنمان چۇنە نايىا توانا رۇحىهكانمان بالايە نەتوانىن زوو درك بە بەخشش و نىعمەتەكان بگەين يان ھەمىشە بۇئە و گلەيى و گازندەمانە لىە حال و بەختى خۇمان تەنھا نەم كورته چىرۇكەى ھەياسى خاس كە دەمام و دەم گەشتووه و من سەرچاوهى راستەقىنەى نەم چىرۇكەم نەدۇزبەووه لىە ھەچۇن بى پىرپە لىە عىبەرت و وانە و من وانەزانم تىستىكە بۇ خودى خۇمان تابزانيين ئىمە لىەكوئى بەخشەكانداين بۇھەرمون:

روژىك ھەياسى خاس لىەگەل گەورەكەيدا لىەسەفەرىكدا بىكەووه دەبن پاش نەوہى ماندودەبن گەورەكەى دەئىت ھەياسى كۆلەكەت دانى باشتى بۇخۇن لىەسىبەرى دارىكا پىشوو نەدەن، گەورەى ھەياس دەست دەبات كالىكەك لىەت دەكات و قازىك نەداتە دەست ھەياس نەوئىش دەست بەخواردنى دەكات زۇر بەكەيفەووه و بەشەوق و خۇشى نەيخوات و بەپەلە پەل تەواوى دەكات گەورەكەى قازىكى تىرى دەداتى نەوئىش خۇشتر و خىراتر نەخوات و سەرنجى گەورەكەى بۇخۇى رادەكىشىت نەوئىش كەدەبىتتىن ھەياس نەوئىندە بەعەزەتەووه نەيخوات قازىكى تىرى پىدەدات و بەوشىوئىە ھەموو كالىكەكە دەخوات تەنھا يەك قاز بەدەستى گەورەكەىووه

دەمىئىت، گەورەكەى ھەياس دەئىت با ئەم قازە خۆم بىخۆم و قەپىك ئە قازەكەى دەستى دەدات و بەپەلە تفى دەكاتەو و رۆدەكاتە ھەياس و پىي دەئىت ماڭ كاول ئەو ژەفئەمووتە چىە بو ئاوا وەك ھار دەت خوارد ئەو ئەئىي ژەھرە ئەوئەندە تائە، ئەوئىش ئەئىت گەورەم من چەندىن ساڭە نا نى ماڭى ئىوہ دەخۆم بەروى گەش و تامى شىرىن و رىز و ئىحترامەو تەنھا ئەم جارە كائەكى تائت پىندام چۆن بىكەمە ھەلاو گلەيى .

خاگى ۲۰۱۶

*****

سلاو له نيتگرز بۆن خوش و جوانه
مژدهى هه ناسى تازهى ژيانه
ههه بۆن ههه روخسار ههردوك دنگيرن
ويتنه و ناكارى مروفى ژيرن

*****

ووتەى كۆتايى.....

بۆ كۆى ھەنگاۋ نەنىت؟

ھەر مروفىتىك لە پىناۋى شتىكىدا ھەنگاۋ دەنىت، ھەۋلى بۆ دەدات، فىداكارى و بەختكارى بۆ دەكات، بۆى دەژى، ھەردەم بىرى ئالودە بوۋە پىيەۋە بوۋە بەژيانى راستەقىنە و بەھاي پىرۆزى ۋەرگرتۈە لەلای ، ئىتر لە ھەركۆى و ھەرچۆن دىت و دەچىت دەگاتەۋە بەردەرگاي ھەۋارە بەپىزەكەى، ھەۋارى ئۇخەى مائى كامەرانى مەنزلى ۋوچان و سىبەرى بىخەم، ئىستە رەنگە كاتى ئەۋەبىت پىرسىن ئالەم ئارامگايە بەشىكت ھەيە؟ يان نا؟. ئايا شەۋ لايلايەى درۆينەت بۆدەكات و دەتخەۋىنىت و رۆژىش بەگائتە ۋبزەى جەسرەتاۋىەۋە تىپەرت دەكات؟ كام خەۋنت كەردۆتە ھەمىشە بەھارى خۆت؟ بەرە و چەند بەھار رۆشتىت و گەلارىزان و مەرگەسات بوۋ، بەدەم ئاۋازى چەند بول بولەۋە كەيفىت كەدوۋە و دۋاجا زانىۋتە شىۋن دەكەن و گۆرانى نائىن.

ئىستە جىيى خويەتى بلىي ئەي جەناتب چەند گۆمە قورت شلەقاندووه وئىستا بۆ
بۆنى گولستانت ناكەين؟ تۆ بۆ چى دەژىت؟ كام خەيائەت كردوه بەكە پرى عشق و
كام تۆوت بەئەسرىنى چاوه بەھارپەكانت سەوز دەكردوھ؟ بەئى راست دەكيت
ئەوانەيە گائتەت بە وشەكانم بىت و ھەروابزانى نمايش و خۇتاقى كردنەوويە
ھەئبەتە ھەق بەتويە چونكە كۆمەنگا شوين پەنجەي لەسەر بيرو جەستەمان
داناوہ بەھەرچال ئەوى من بۆي دەژىم و بووہ بە پيرۆزى و ھەوئى بۆ دەدەم
ئامادەي بەخت كارىشم لە پىناويا بوەتە سىماي ھەنگاوہكانم برتبيە لە گىرانەوہي
پيرۆزى بۆ مروڤە كان ھەر وەك خويان كە پيرۆزن بەدەر لە بيرو بۆچون و ئىنتىما
تەنانەت ئاينيش (ئەمەش پيرۆزى و ريزە خواي گەورە داويەتى بە مروڤەكان).

*****

وصلی اللہ علیٰ نہو بہ حری نوری عیلم و عرفانہ

کہ دہرکی غہوری ناکا غہیرو علم اللہ سبحانہ

*****

به هارستانی رۆح

لێره هه‌واری عیشتی پیرۆزمان هه‌لداوه
ده‌بینه‌وه به منداڵ له دڵدا
ده‌بینه‌وه چیا له هیزدا
ده‌بینه‌وه دایک له سۆزدا
ده‌بینه‌وه روبرار له هه‌ولدا
لێره ده‌بینه‌وه به په‌ره سپیه‌کانی ئادهم
ده‌چینه‌وه به‌هه‌شتی عشق و رق نانا‌سینه‌وه
له سوجدی موحیه‌تدا له هۆش ده‌چین
و ده‌چینه‌وه به‌هارستانی رۆحه‌وه

د.خاکی